

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКА МЕДИЧНА СТОМАТОЛОГІЧНА АКАДЕМІЯ

Кафедра оториноларингології з офтальмологією

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор наукової роботи
Української медичної стоматологічної
академії

професор *[підпис]* І.П. Кайдашев

«28» *серпня* 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Оториноларингологія

(повна назва навчальної дисципліни)

для аспірантів

напрямок підготовки 22 – Охорона здоров'я

(шифр і назва напряму підготовки)

Спеціальність: 222 – Медицина

(шифр і назва спеціальності)

Полтава – 2020

Робоча програма дисципліни «Оториноларингологія» для аспірантів
напряму підготовки 22 – Охорона здоров'я, спеціальності 222 – Медицина.

«28» серпня 2020 року - 65 с.

Розробники:

Безшапочний С.Б. – д.мед.н., професор, завідувач кафедри
оториноларингологією з офтальмологією;

Гасюк Ю.А. – д.мед.н., професор, професор кафедри
оториноларингологією з офтальмологією.

Робоча програма дисципліни «Оториноларингологія» затверджена на
засіданні Вченої ради Української медичної стоматологічної академії.

Протокол № «1» від «28»
серпня 2020 року.
Секретар вченої ради

(В.Л. Філатова)

Завідувач кафедри
Протокол № «18» від «17»
квітня 2020 року.

(С.Б.
Безшапочний)

Схвалено ЦМК з хірургічних
дисциплін.

Протокол № «8» від «15»
травня 2020 року.
Голова ЦМК

(В. І. Ляховський).

ВСТУП

Навчальна дисципліна «Оториноларингологія» є складовою освітньо-наукової програми підготовки в аспірантурі за третім освітньо-науковим рівнем вищої освіти з напрямку підготовки 22 – Охорона здоров'я, спеціальності 222 – Медицина.

Дана дисципліна є нормативною.

Викладається у 1-8 семестрі 1-4 року навчання в обсязі – 420 год. (14 кредитів ECTS) зокрема: лекції – 20 год., практичні 180 год., самостійна робота – 220 год. У курсі передбачено 2 модулі. Завершується дисципліна – іспитом.

Мета дисципліни – підготовка аспірантів на третьому освітньо-науковому рівні.

Завершується дисципліна – іспитом.

Зміст дисципліни. Дисципліна «Оториноларингологія» є базовою у підготовці здобувачів третього освітньо-наукового рівня з фаху оториноларингологія. Дисципліна складається із лекційних та практичних занять, на яких будуть висвітлені питання організації оториноларингологічної служби в Україні, поглиблене засвоєння спеціальності, оволодіння сучасними методами профілактики захворювань, клінічного обстеження, комплексного лікування та реабілітації хворих, сучасними практичними методиками.

Особлива увага приділяється поглибленому вивченню різних розділів спеціальності, принципів деонтологічного підходу до хворих, методам всебічного обстеження та лікування хворих, подачі експертних заключень.

Місце дисципліни (в структурно-логічній схемі підготовки фахівців відповідного напрямку): дисципліна «оториноларингологія» виступає спецпредметом у освітньо-науковій програмі підготовки докторів філософії за спеціальністю 222 – Медицина.

Цикли підготовки в аспірантурі:

I. Цикл оволодіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями:

1. Історія та філософія науки;
2. Біоетика;
3. Біоінформатика;

4. Психологія спілкування;
 5. Психологія та педагогіка вищої школи.
- II. Іноземна мова:
1. Курс англійської / німецької мови наукового спілкування.
- III. Цикл набуття універсальних навичок дослідника:
1. Методологія наукового і патентного пошуку;
 2. Медична статистика;
 3. Клінічна імунологія;
 4. Клінічна епідеміологія;
- IV. Спеціальність:
1. Спецпредмет (оториноларингологія).

Зв'язок з іншими дисциплінами.

Оториноларингологія тісно пов'язана з такими дисциплінами, як хірургія, ортопедія та травматологія, терапія, кардіологія, нейрохірургія, онкологія, анестезіологія та реаніматологія.

Мета дисципліни – ознайомлення аспірантів з загальними питаннями та сутністю системи оториноларингологічної служби, поширення клінічної ерудиції, виховання навиків з науково-дослідної роботи, яка необхідна в подальшій лікувальній діяльності; вивчення етіології, патогенезу захворювань, класифікацій, клінічних проявів, опанувати основні методи обстеження та лікування хворих на оториноларингологічну патологію.

Завдання модуля – поглиблене засвоєння спеціальності, оволодіння сучасними методами профілактики захворювань, клінічного обстеження, комплексного лікування та реабілітації хворих.

Аспірант повинен оволодіти методиками обстеження хворих, сучасними практичними методиками.

Аспірант відвідує лекції професорів, доцентів, має бути присутнім на практичних та семінарських заняттях зі студентами.

Особлива увага приділяється поглибленому вивченню різних розділів спеціальності, принципів деонтологічного підходу до хворих, методам всебічного обстеження та лікування хворих, подачі експертних заключень.

В результаті вивчення навчальної дисципліни аспірант повинен

знати:

- основи законодавства по охороні здоров'я та директивні документи, що визначають діяльність органів охорони здоров'я;

- загальні питання організації на Україні хірургічної та оториноларингологічної допомоги дорослим та дітям, організацію роботи швидкої допомоги дорослому та дитячому населенню; організацію медичної допомоги населенню за умов виникнення екстремальних ситуацій із масовими ушкодженнями;

- організацію, обладнання та оснащення оториноларингологічного кабінету поліклініки, інструментарій та оснащення оториноларингологічної операційної;

- топографічну анатомію голови, шиї та грудної порожнини, вікову анатомію в основних вікових групах;

- основні питання нормальної та патологічної фізіології при оториноларингологічній патології в основних вікових групах, взаємозв'язок функціональних систем організму та рівні їх регуляції;

- причини виникнення патологічних процесів в організмі, механізми їх розвитку та клінічні прояви;

- патофізіологію травматизму та крововтрати, профілактику та терапію шоку та крововтрати; патофізіологію раньового процесу і гнійного процесу;

- фізіологію та патофізіологію зсідаючої системи крові, показання та протипоказання до переливання крові та її компонентів;

- клініко-анатомічні особливості будови зовнішнього, середнього та внутрішнього вуха у аспекті топографічних взаємовідносин з оточуючими анатомічними утвореннями: порожниною черепа, органами шиї, щелепно-лицевої ділянки, верхніми дихальними шляхами;

- фізіологічні аспекти звукопровідної, звукосприймаючої, вестибулярної функцій на підставі знань з біологічної фізики, фізіології;

- фізіологічні основи методів дослідження слухового та вестибулярного аналізаторів;

- основні анатомотопографічні та важливі клінічні моменти будови

верхніх дихальних шляхів та стравоходу на підставі знань з анатомії, гістології, патоморфології.

- фізіологічні аспекти дихальної, захисної, голосоутворюючої функцій, базуючись на інтерпретації знань з мікробіології, вірусології та імунології, патофізіології, пропедевтики внутрішньої медицини.

- загальні та функціональні методи обстеження хворих в оториноларингології, питання асептики та антисептики в оториноларингології;

- принципи та методи знеболення в оториноларингології в основних вікових групах;

- питання інтенсивної терапії і реанімації в оториноларингології;

- клінічну симптоматику основних оториноларингологічних захворювань в різних вікових групах, їх профілактику, діагностику та лікування;

- клінічну симптоматику пограничних станів в оториноларингології;

- показання та протипоказання до спеціальних методів дослідження (рентгенологічних, радіоізотопних, ультразвукових та ін.)

- принципи підготовки хворих до операції і принципи ведення післяопераційного періоду;

- принципи медикаментозної терапії оториноларингологічних захворювань, сучасні лікарські засоби, механізм дії, дози, протипоказання до застосування; ускладнення та їх профілактика;

- застосування фізіотерапії та лікувальної фізкультури у оториноларингологічних хворих, показання та протипоказання до санаторно-курортного лікування

- основи раціонального харчування, принципи дієтотерапії у оториноларингологічних хворих, у першу чергу при передопераційній підготовці та в післяопераційному періоду;

- обладнання операційних палат та палат інтенсивної терапії, техніку безпеки при роботі з апаратурою;

- питання організації та діяльності медичної служби цивільної оборони.

вміти:

- отримати вичерпну інформацію про захворювання від хворого або оточуючих його родичів чи на основі аналізу медичної документації, що мається в розпорядженні;
- застосувати об'єктивні методи обстеження хворого, що визначають загальні та специфічні ознаки оториноларингологічного захворювання, особливо в тих випадках, коли потрібна невідкладна допомога або інтенсивна терапія;
- встановити попередній діагноз основного та супутнього захворювання, їх ускладнень;
- оцінити важкість стану хворого, причину цього стану, вжити необхідних засобів для виведення хворого з цього стану; визначити об'єм реанімаційних заходів;
- надати необхідну невідкладну допомогу (штучне дихання, масаж серця, іммобілізацію кінцівки при переломах, зупинку кровотечі, перев'язку та тампонаду рани, промивання шлунку при отруєнні, катетеризацію сечового міхура при гострій затримці сечі, невідкладну трахеостомію при стенозі гортані)
- визначити необхідність та послідовність спеціальних методів дослідження (лабораторних, інструментальних, рентгенологічних, радіоізотопних, функціональних та ін.), виконати їх і правильно інтерпретувати отримані дані;
- визначити показання до госпіталізації, організувати її у відповідності зі станом хворого;
- провести диференційну діагностику основних оториноларингологічних захворювань у різних вікових групах, обґрунтувати клінічний діагноз;
- обґрунтувати схему, план і тактику ведення хворих, показання та протипоказання до операції;
- розробити план підготовки хворого до невідкладної та планової операції, визначити ступінь порушення гомеостазу, здійснити підготовку всіх функціональних систем організму хворого до операції;

- визначити групу крові та виконати внутрішньовенне переливання крові або внутрішньоартеріальне нагнітання крові, виявити можливі трансфузійні ускладнення;
- обґрунтувати найбільш доцільну техніку операції у кожному конкретному випадку та виконати її в необхідному обсязі;
- обґрунтувати методику знеболення і при необхідності виконати її (крім методів, що потребують участь лікаря-анестезіолога);
- розробити схему післяопераційного ведення хворого і профілактики післяопераційних ускладнень, призначити необхідну медикаментозну терапію;
- оформити всю необхідну документацію;
- проводити диспансеризацію та оцінювати її ефективність;
- вміти діагностувати та надати необхідну допомогу при наступних захворюваннях та станах: травматичний шок, гостра крововтрата, рани та раньова інфекція, гостра серцева та дихальна недостатність, гострий токсикоз;
- проводити планові та ургентні операції при оториноларингологічній патології.

Контроль знань і розподіл балів, які отримують аспіранти.

Контроль здійснюється за модульно-рейтинговою системою.

До модуля I входять теми 1-37, зокрема за змістовими модулями: змістовий модуль 1 (ЗМ 1) – теми 1-6, змістовий модуль 2 (ЗМ 2) – теми 7-15, змістовий модуль 3 (ЗМ 3) – теми 16-24, змістовий модуль 4 (ЗМ 4) – теми 25-37. До модуля II входять теми 38-69, зокрема за змістовими модулями: змістовий модуль 1 (ЗМ 1) – теми 38-51, змістовий модуль 2 (ЗМ 2) – теми 52-69.

Обов'язковим для іспиту є складання підсумкових модульних контролів за модулями I та II.

Оцінювання за формами контролю:

	Модуль I				Модуль II	
	ЗМ1	ЗМ2	ЗМ3	ЗМ4	ЗМ1	ЗМ2
ПМК I	Min. – 20 балів		Max. – 30 балів		Min. – 20 балів	Max. – 30 балів

ПМК II	Min. – 20 балів	Max. – 30 балів	Min. – 20 балів	Max. – 30 балів
Іспит	Min. – 20 балів, Max. – 40 балів			

Для аспірантів, які набрали сумарно меншу кількість балів ніж критично-розрахунковий мінімум – 40 балів для одержання іспиту обов'язково перескладання ПМК I та МПК II.

При цьому, кількість балів:

- 1-34 відповідає оцінці «незадовільно» з обов'язковим повторним вивченням дисципліни;
- 35-59 відповідає оцінці «незадовільно» з можливістю повторного складання;
- 60-64 відповідає оцінці «задовільно» («достатньо»);
- 65-74 відповідає оцінці «задовільно»;
- 75 - 84 відповідає оцінці «добре»;
- 85 - 89 відповідає оцінці «добре» («дуже добре»);
- 90 - 100 відповідає оцінці «відмінно».

Шкала відповідності:

За 100 – бальною шкалою	За національною шкалою	
90 – 100	5	відмінно
85 – 89	4	добре
75 – 84		
65 – 74	3	задовільно
60 – 64		
35 – 59	2	не задовільно
1 – 34		

ПРОГРАМА МОДУЛЯ І

Змістовий модуль 1. Анатомія та фізіологія ЛОР-органів. Методи дослідження в оториноларингології.

ТЕМА 1. Ембріогенез ЛОР-органів. (6 год.)

ТЕМА 2. Анатомія ЛОР-органів. (6 год.)

ТЕМА 3. Фізіологія ЛОР-органів. (6 год.)

ТЕМА 4. Симптоматика оториноларингологічних захворювань. Загальноклінічні методи дослідження. (4 год.)

ТЕМА 5. Інструментальні методи дослідження. Біопсія. (5 год.)

ТЕМА 6. Контроль змістового модуля 1.

Змістовий модуль 2. Захворювання вуха.

ТЕМА 7. Аномалії розвитку вуха. (3 год.)

ТЕМА 8. Захворювання зовнішнього вуха. (6 год.)

ТЕМА 9. Захворювання середнього вуха. Гострий гнійний середній отит. (10 год.)

ТЕМА 10. Мастоїдит. Антромастоїдотомія. (10 год.)

ТЕМА 11. Хронічні гнійні середні отити, лабіринтити. (10 год.)

ТЕМА 12. Сануючі та слуховідновлюючі операції вуха. (12 год.)

ТЕМА 13. Внутрішньочерепні отогенні ускладнення. (10 год.)

ТЕМА 14. Негнійні захворювання вуха. (18 год.)

ТЕМА 15. Контроль змістового модуля 2.

Змістовий модуль 3. Захворювання носа та навколоносових пазух.

ТЕМА 16. Аномалії розвитку носа та навколоносових пазух. (4 год.)

ТЕМА 17. Захворювання зовнішнього носа. (5 год.)

ТЕМА 18. Деформація зовнішнього носа і носової перегородки. Ринопластика. (8 год.)

ТЕМА 19. Гострі і хронічні риніти. (8 год.)

ТЕМА 20. Гострі риносинусити. (8 год.)

ТЕМА 21. Хронічні риносинусити. (14 год.)

ТЕМА 22. Орбітальні риногенні ускладнення. (6 год.)

ТЕМА 23. Внутрішньочерепні риногенні ускладнення. (6 год.)

ТЕМА 24. Контроль змістового модуля 3.

Змістовий модуль 4. Гострі і хронічні захворювання глотки та гортані.

ТЕМА 25. Гострий фарингіт. (4 год.)

ТЕМА 26. Хронічний фарингіт. (6 год.)

ТЕМА 27. Гострі первинні тонзиліти. (4 год.)

ТЕМА 28. Гострі вторинні тонзиліти. (4 год.)

ТЕМА 29. Ускладнення ангін. (6 год.)

ТЕМА 30. Хронічний тонзиліт. (8 год.)

ТЕМА 31. Гіпертрофія глоткового, піднебінних і язикового мигдаликів. (6 год.)

ТЕМА 32. Гострі запальні захворювання гортані. (4 год.)

ТЕМА 33. Хронічний ларингіт. (6 год.)

ТЕМА 34. Дифтерія гортані. (5 год.)

ТЕМА 35. Мікроларингологічні оперативні втручання. (4 год.)

ТЕМА 36. Контроль змістового модуля 4.

ТЕМА 37. Підсумковий модульний контроль.

ПРОГРАМА МОДУЛЯ II

Змістовий модуль 1. Алгоритми надання невідкладної допомоги в оториноларингології. Пухлини та інфекційні гранульоми ЛОР-органів.

ТЕМА 38. Надання невідкладної допомоги при зупинці серцевої діяльності та зовнішнього дихання. (4 год.)

ТЕМА 39. Надання невідкладної допомоги при носових кровотечах. (8 год.)

ТЕМА 40. Надання невідкладної допомоги при стенозі гортані. (6 год.)

ТЕМА 41. Надання невідкладної допомоги при гострій вестибулярній дисфункції. (4 год.)

ТЕМА 42. Надання невідкладної допомоги при кровотечах із ЛОР-органів. (4 год.)

ТЕМА 43. Надання невідкладної допомоги при ангіоневротичному набряку. (6 год.)

ТЕМА 44. Надання невідкладної допомоги при травмах ЛОР-органів. (5 год.)

ТЕМА 45. Сторонні тіла ЛОР-органів. (4 год.)

ТЕМА 46. Доброякісні і злоякісні пухлини носа та навколоносових пазух. (8 год.)

ТЕМА 47. Доброякісні і злоякісні пухлини глотки. (8 год.)

ТЕМА 48. Доброякісні і злоякісні пухлини гортані. (8 год.)

ТЕМА 49. Доброякісні і злоякісні пухлини вуха. (10 год.)

ТЕМА 50. Інфекційні гранульоми ЛОР-органів. (8 год.)

ТЕМА 51. Контроль змістового модуля 1.

Змістовий модуль 2. Актуальні питання сучасної оториноларингології.

Профілактика та реабілітація пацієнтів із захворюваннями ЛОР-органів.

ТЕМА 52. Сучасні методи лабораторної та інструментальної діагностики в оториноларингології. (6 год.)

ТЕМА 53. Нові напрямки наукових досліджень зі спеціальності «Оториноларингологія». (6 год.)

ТЕМА 54. Застосування принципів доказової медицини в оториноларингології. (8 год.)

ТЕМА 55. Сучасні підходи до міждисциплінарних наукових досліджень. (6 год.)

ТЕМА 56. Особливості викладання оториноларингології у ВМНЗ. (12 год.)

ТЕМА 57. Загальні принципи побудови дизайну оториноларингологічного дослідження. (6 год.)

ТЕМА 58. Етика та методологія наукового дослідження. (6 год.)

ТЕМА 59. Коморбідність в оториноларингології. (10 год.)

ТЕМА 60. Оцінка поширеності факторів ризику в розвитку основних ЛОР-захворювань та розробка профілактичних заходів. (4 год.)

ТЕМА 61. Національні програми з попередження, діагностики та лікування найпоширеніших захворювань ЛОР-органів в Україні. (6 год.)

ТЕМА 62. Сучасні принципи профілактики та реабілітації хворих після перенесених отогенних і риногенних внутрішньочерепних ускладнень. (4 год.)

ТЕМА 63. Сучасні принципи профілактики та реабілітації хворих після перенесених хірургічних втручань на ЛОР-органах. (6 год.)

ТЕМА 64. Сучасні принципи профілактики та реабілітації хворих з запальними захворюваннями ВДШ. (6 год.)

ТЕМА 65. Сучасні принципи профілактики та реабілітації хворих з вестибулярною дисфункцією. (5 год.)

ТЕМА 66. Сучасні принципи реабілітації хворих після слухопокращуючих операцій. (6 год.)

ТЕМА 67. Сучасні принципи реабілітації хворих з вадами слуху і мовлення. (6 год.)

ТЕМА 68. Контроль змістового модуля 2.

ТЕМА 69. Підсумковий модульний контроль.

**СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ І СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ**

№ з/п	Назва курсу	Всього годин	Вид заняття		
			лекції	практичні заняття	Самостійна робота
МОДУЛЬ І		230	10	90	130
	Змістовий модуль 1 Анатомія та фізіологія ЛОР-органів. Методи дослідження в оториноларингології.	30	2	10	18
1.	Ембріогенез ЛОР-органів.	6	-	2	4
2.	Анатомія ЛОР-органів.	8	2	2	4
3.	Фізіологія ЛОР-органів.	6	-	2	4
4.	Симптоматика оториноларингологічних захворювань. Загальноклінічні методи дослідження.	4	-	1	3
5.	Інструментальні методи дослідження. Біопсія.	5	-	2	3
6.	Контроль змістового модуля	1	-	1	-
	Змістовий модуль 2 Захворювання вуха.	80	4	30	46
7.	Аномалії розвитку вуха.	3	-	1	2
8.	Захворювання зовнішнього вуха.	6	-	2	4
9.	Захворювання середнього вуха. Гострий гнійний середній отит.	10	-	4	6
10.	Мастоїдит. Антромастоїдотомія.	10	-	4	6
11.	Хронічні гнійні середні отити, лабіринтити.	10	-	4	6
12.	Сануючі та слуховідновлюючі операції вуха.	12	2	4	6
13.	Внутрішньочерепні отогенні ускладнення.	10	-	4	6
14.	Негнійні захворювання вуха.	18	2	6	10
15.	Контроль змістового модуля	1	-	1	-
	Змістовий модуль 3	60	2	25	33

	Захворювання носа та навколоносових пазух.				
16.	Аномалії розвитку носа та навколоносових пазух.	4	-	2	2
17.	Захворювання зовнішнього носа.	5	-	2	3
18.	Деформація зовнішнього носа і носової перегородки. Ринопластика.	8	-	4	4
19.	Гострі і хронічні риніти.	8	-	2	6
20.	Гострі риносинусити.	8	-	4	4
21.	Хронічні риносинусити.	14	2	4	8
22.	Орбітальні риногенні ускладнення.	6	-	3	3
23.	Внутрішньочерепні риногенні ускладнення.	6	-	3	3
24.	Контроль змістового модуля	1	-	1	-
	Змістовий модуль 4 Гострі і хронічні захворювання глотки та гортані	60	2	25	33
25.	Гострий фарингіт.	4	-	2	2
26.	Хронічний фарингіт.	6	2	2	2
27.	Гострі первинні тонзиліти.	4	-	2	2
28.	Гострі вторинні тонзиліти	4	-	2	2
29.	Ускладнення ангін.	6	-	2	4
30.	Хронічний тонзиліт.	8	-	2	6
31.	Гіпертрофія глоткового, піднебінних і язикового мигдаликів.	6	-	2	4
32.	Гострі запальні захворювання гортані.	4	-	2	2
33.	Хронічний ларингіт.	6	-	2	4
34.	Дифтерія гортані.	5	-	2	3
35.	Мікроларингологічні оперативні втручання.	4	-	2	2
36.	Контроль змістового модуля	1	-	1	-
37.	Підсумковий модульний контроль	2	-	2	-
	МОДУЛЬ II	190	10	90	90
	Змістовий модуль I Алгоритми надання невідкладної допомоги в	84	4	40	40

	оториноларингології. Пухлини та інфекційні гранульоми ЛОР-органів.				
38.	Надання невідкладної допомоги при зупинці серцевої діяльності та зовнішнього дихання.	4	-	2	2
39.	Надання невідкладної допомоги при носових кровотечах.	8	-	4	4
40.	Надання невідкладної допомоги при стенозі гортані.	6	2	2	2
41.	Надання невідкладної допомоги при гострій вестибулярній дисфункції.	4	-	2	2
42.	Надання невідкладної допомоги при кровотечах із ЛОР-органів.	4	-	2	2
43.	Надання невідкладної допомоги при ангіоневротичному набряку.	6	2	2	2
44.	Надання невідкладної допомоги при травмах ЛОР-органів.	5	-	3	2
45.	Сторонні тіла ЛОР-органів.	4	-	2	2
46.	Доброякісні і злоякісні пухлини носа та навколососових пазух.	8	-	4	4
47.	Доброякісні і злоякісні пухлини глотки.	8	-	4	4
48.	Доброякісні і злоякісні пухлини гортані.	8	-	4	4
49.	Доброякісні і злоякісні пухлини вуха.	10	-	4	6
50.	Інфекційні гранульоми ЛОР-органів.	8	-	4	4
51.	Контроль змістового модуля	1	-	1	-
	Змістовий модуль 2 Актуальні питання сучасної оториноларингології. Профілактика та реабілітація пацієнтів із	106	6	50	50

	захворюваннями ЛОР-органів.				
52.	Сучасні методи лабораторної та інструментальної діагностики в оториноларингології.	6	-	2	4
53.	Нові напрямки наукових досліджень зі спеціальності «Оториноларингологія».	6	-	2	4
54.	Застосування принципів доказової медицини в оториноларингології.	8	2	4	2
55.	Сучасні підходи до міждисциплінарних наукових досліджень.	6	-	4	2
56.	Особливості викладання оториноларингології у ВМНЗ.	12	2	6	4
57.	Загальні принципи побудови дизайну оториноларингологічного дослідження.	6	2	2	2
58.	Етика та методологія наукового дослідження.	6		2	4
59.	Коморбідність в оториноларингології.	10	-	6	4
60.	Оцінка поширеності факторів ризику в розвитку основних ЛОР-захворювань та розробка профілактичних заходів.	4	-	2	2
61.	Національні програми з попередження, діагностики та лікування найпоширеніших захворювань ЛОР-органів в Україні.	6	-	2	4
62.	Сучасні принципи профілактики та реабілітації хворих після перенесених отогенних і риногенних внутрішньочерепних ускладнень.	4	-	2	2
63.	Сучасні принципи	6	-	2	4

	профілактики та реабілітації хворих після перенесених хірургічних втручань на ЛОР-органах.				
64.	Сучасні принципи профілактики та реабілітації хворих з запальними захворюваннями ВДШ.	6	-	4	2
65.	Сучасні принципи профілактики та реабілітації хворих з вестибулярною дисфункцією.	5	-	3	2
66.	Сучасні принципи реабілітації хворих після слухопокращуючих операцій.	6	-	2	4
67.	Сучасні принципи реабілітації хворих з вадами слуху і мовлення.	6	-	2	4
68.	Контроль змістового модуля	1	-	1	-
69.	Підсумковий модульний контроль	2	-	2	-
Всього за модулями I та II		420	20	180	220

Загальний обсяг **420** год., у тому числі:

Лекцій – **20** год.

Практичні заняття – **180** год.

Самостійна робота - **220** год.

МОДУЛЬ І
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1
АНАТОМІЯ ТА ФІЗІОЛОГІЯ ЛОР-ОГАНІВ. МЕТОДИ
ДОСЛІДЖЕННЯ В ОТОРИНОЛАРИНГОЛОГІЇ

ТЕМА 1. Ембріогенез ЛОР-органів. (6 год.)

Практичне заняття (2 год.):

- 1.1. Ембріогенез носової порожнини та навколоносових пазух.
- 1.2. Ембріогенез глотки.
- 1.3. Ембріогенез гортані.
- 1.4. Ембріогенез вуха.

Завдання для самостійної роботи (4 год.):

Розвиток носової порожнини та навколоносових пазух. Розвиток глотки. Розвиток гортані. Розвиток вуха.

Рекомендована література:

1. Заболотний Д.І., Мітін Ю.В., Драгомирецький В.Д. Оториноларингологія. - К.: Здоров'я, 1999. – 367 с.
2. Мітін Ю.В. Оториноларингологія. - Київ, «Фарм Арт», 2000. - 304 с.
3. Мітін Ю.В., Васильєв М.В., Заболотний Д.І. та ін. Посібник для практичних занять з оториноларингології. - К.: Здоров'я, 2002. - 168 с.
4. Солдатов И.Б., Гофман В.Р. Оториноларингологія. - СПб., 2001. - 472 с.
5. Мітін Ю.В. Оториноларингологія (лекції). – К.: Фарм Арт, 200. – 283 с.
6. Гардига В.В., Барціховський А.І. Пропедевтика оториноларингології. – Вінниця.2001. – 195 с.
7. Пальчун В.Т., Крюков А.І. Оториноларингологія. М.: Литера. 1997. – С. 504.
8. Солдатов И.Б. Руководство по оториноларингологии. М.: 1997. – 590 с.
9. Солдатов И.Б., Гофман В.Р. Оториноларингологія. Санкт-Петербург. 2001. – 468 с.

ТЕМА 2. Анатомія ЛОР-органів. (8 год.)

Лекція 1. Анатомія ЛОР-органів. (2 год.)

Контрольні запитання та завдання:

1. Анатомія носової порожнини та навколоносових пазух .
2. Анатомія глотки та глоткового простору.
3. Анатомія гортані.
4. Анатомія вуха.
5. Кровообіг ЛОР-органів.

Практичне заняття (2 год.):

- 2.1. Анатомія носової порожнини та навколоносових пазух .
- 2.2. Анатомія глотки та глоткового простору.
- 2.3. Анатомія гортані.

- 2.4. Анатомія вуха.
- 2.5. Кровообіг носової порожнини та навколо носових пазух
- 2.6. Кровообіг глотки та глоткового простору.
- 2.7. Кровообіг гортані.
- 2.8 Кровообіг вуха.

Завдання для самостійної роботи (4 год.):

Практичне значення знань анатомії носової порожнини та навколоносних пазух. Практичне значення знань анатомії глотки та глоткового простору. Практичне значення знань анатомії гортані. Практичне значення знань анатомії вуха.

Рекомендована література:

1. Заболотний Д.І., Мітін Ю.В., Драгомирецький В.Д. Оториноларингологія. - К.: Здоров'я, 1999. – 367 с.
2. Мітін Ю.В. Оториноларингологія. - Київ, «Фарм Арт», 2000. - 304 с.
3. Мітін Ю.В., Васильєв М.В., Заболотний Д.І. та ін. Посібник для практичних занять з оториноларингології. - К.: Здоров'я, 2002. - 168 с.
4. Солдатов І.Б., Гофман В.Р. Оториноларингологія. - СПб., 2001. - 472 с.
5. Мітін Ю.В. Оториноларингологія (лекції). – К.: Фарм Арт, 200. – 283 с.
6. Гардига В.В., Барціховський А.І. Пропедевтика оториноларингології. – Вінниця.2001. – 195 с.
7. Пальчун В.Т., Крюков А.І. Оториноларингологія. М.: Литера. 1997. – С. 504.
8. Солдатов І.Б. Руководство по оториноларингологии. М.: 1997. – 590 с.
9. Солдатов І.Б., Гофман В.Р. Оториноларингологія. Санкт-Петербург. 2001. – 468 с.

ТЕМА 3. Фізіологія ЛОР- органів (6 год.)

Практичне заняття (2 год.):

- 3.1. Клінічна фізіологія носової порожнини та навколоносних пазух .
- 3.2. Клінічна фізіологія глотки та глоткового простору.
- 3.3 Клінічна фізіологія гортані.
- 3.4. Клінічна фізіологія вуха

Завдання для самостійної роботи (4 год.):

Фізіологія порожнини та навколо носових пазух .Фізіологія глотки та глоткового простору. Фізіологія вуха.

Функції порожнини та навколо носових пазух.Функції глотки та глоткового простору. Функції гортані.Функції вуха.

Механізми проходження повітря через носові простори. Механізми утворення харчового комка та його проходження. Механізми голосоутворення. Механізми звукосприйняття.

Рекомендована література:

1. Заболотний Д.І., Мітін Ю.В., Драгомирецький В.Д. Оториноларингологія. - К.: Здоров'я, 1999. – 367 с.

2. Мітін Ю.В. Оториноларингологія. - Київ, «Фарм Арт», 2000. - 304 с.
3. Мітін Ю.В., Васильєв М.В., Заболотний Д.І. та ін. Посібник для практичних занять з оториноларингології. - К.: Здоров'я, 2002. - 168 с.
4. Солдатов И.Б., Гофман В.Р. Оториноларингологія. - СПб., 2001. - 472 с.
5. Мітін Ю.В. Оториноларингологія (лекції). - К.: Фарм Арт, 200. - 283 с.
6. Гардига В.В., Барціховський А.І. Пропедевтика оториноларингології. - Вінниця.2001. - 195 с.
7. Пальчун В.Т., Крюков А.І. Оториноларингологія. М.: Литера. 1997. - С. 504.
8. Солдатов И.Б. Руководство по оториноларингологии. М.: 1997. - 590 с.
9. Солдатов И.Б., Гофман В.Р. Оториноларингологія. Санкт-Петербург. 2001. - 468 с.

**ТЕМА 4. Симптоматика оториноларингологічних захворювань.
Загальноклінічні методи дослідження. (4 год.)**

Практичне заняття (1 год.):

- 4.1. Анамнез і фізикальні методи обстеження отоларингологічних хворих.
- 4.2. Лабораторні методи дослідження. Загально-клінічні, біохімічні, бактеріологічні; функціональні проби.
- 4.3. Основні симптоми отоларингологічних захворювань.

Завдання для самостійної роботи (3 год.):

Порушення носового дихання.

Порушення акту ковтання.

Порушення голосоутворення.

Порушення звукосприйняття.

Рекомендована література:

1. Богомольський М.Р., Чистякова В.Р. Детская оториноларингология. - М.: ОЭТАР-МЕД, 2001. - 432 с.
2. Заболотний Д.І., Мітін Ю.В., Драгомирецький В.Д. Оториноларингологія. - К.: Здоров'я, 1999. - 367 с.
3. Мітін Ю.В. Оториноларингологія. - Київ, «Фарм Арт», 2000. - 304 с.
4. Мітін Ю.В., Васильєв М.В., Заболотний Д.І. та ін. Посібник для практичних занять з оториноларингології. - К.: Здоров'я, 2002. - 168 с.
5. Мітін Ю.В. Оториноларингологія (лекції). - К.: Фарм Арт, 200. - 283 с.
6. Гардига В.В., Барціховський А.І. Пропедевтика оториноларингології. - Вінниця.2001. - 195 с.
7. Пальчун В.Т., Крюков А.І. Оториноларингологія. М.: Литера. 1997. - С. 504.
8. Солдатов И.Б. Руководство по оториноларингологии. М.: 1997. - 590 с.
9. Солдатов И.Б., Гофман В.Р. Оториноларингологія. Санкт-Петербург. 2001. - 468 с.

ТЕМА 5. Інструментальні методи дослідження. Біопсія. (5 год.)

Практичне заняття (2 год.):

- 5.1. Рентгенографія та комп'ютерна томографія носової порожнини та навколоносових пазух, глотки та глоткового простору, гортані, вуха та соскоподібних відростків.
- 5.2. Аудиограма та тимпанограма органів слуху.
- 5.3. Ендоскопічні дослідження ЛОР-органів.
- 5.4. Біопсія новоутворення носової порожнини та навколоносових пазух : показання, протипоказання, техніка виконання.
- 5.5. Біопсія новоутворення глотки та глоткового простору.

Завдання для самостійної роботи (3 год.):

Біопсія новоутворення гортані: показання, протипоказання, техніка виконання.

Біопсія новоутворення вуха: показання, протипоказання, техніка виконання.

Рекомендована література:

1. Заболотний Д.І., Мітін Ю.В., Драгомирецький В.Д. Оториноларингологія. - К.: Здоров'я, 1999. – 367 с.
2. Мітін Ю.В. Оториноларингологія. - Київ, «Фарм Арт», 2000. - 304 с.
3. Мітін Ю.В., Васильєв М.В., Заболотний Д.І. та ін. Посібник для практичних занять з оториноларингології. - К.: Здоров'я, 2002. - 168 с.
4. Солдатов И.Б., Гофман В.Р. Оториноларингологія. - СПб., 2001. - 472 с.
5. Мітін Ю.В. Оториноларингологія (лекції). – К.: Фарм Арт, 200. – 283 с.
6. Гардига В.В., Барціховський А.І. Пропедевтика оториноларингології. – Вінниця.2001. – 195 с.
7. Пальчун В.Т., Крюков А.І. Оториноларингологія. М.: Литера. 1997. – С. 504.
8. Солдатов И.Б. Руководство по оториноларингологии. М.: 1997. – 590 с.

ТЕМА 6. Контроль змістового модуля (1 год.)

**ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2
ЗАХВОРЮВАННЯ ВУХА**

ТЕМА 7. Аномалії розвитку вуха. (3 год.)

Практичне заняття (1 год.):

- 7.1. Аномалії розвитку зовнішнього вуха: класифікація, клінічні прояви, діагностика, лікування, прогноз.
- 7.2. Аномалії розвитку середнього вуха: етіологія, патогенез, клінічна картина, діагностика, лікувальна тактика, прогноз.
- 7.3. Успадковані дефекти слуху: етіологія, патогенез, клінічна картина, діагностика, лікувальна тактика, прогноз.

Завдання для самостійної роботи (2 год.):

Аномалії вушних раковин

Аномалії кількості вух
Аномалії розміру вух
Аномалії розташування і форми вух
Аномалії слуху

Рекомендована література:

1. Богомольський М.Р., Чистякова В.Р. Детская оториноларингология. - М.: ОЭТАР-МЕД, 2001. - 432 с.
2. Заболотний Д.І., Мітін Ю.В., Драгомирецький В.Д. Оториноларингологія. - К.: Здоров'я, 1999. - 367 с.
3. Мітін Ю.В. Оториноларингологія. - Київ, «Фарм Арт», 2000. - 304 с.
4. Солдатов И.Б., Гофман В.Р. Оториноларингология. - СПб., 2001. - 472 с.
5. Мітін Ю.В. Оториноларингологія (лекції). - К.: Фарм Арт, 200. - 283 с.
6. Гардига В.В., Барціховський А.І. Пропедевтика оториноларингології. - Вінниця.2001. - 195 с.
7. Пальчун В.Т., Крюков А.І. Оториноларингология. М.: Литера. 1997. - С. 504.
8. Солдатов И.Б. Руководство по оториноларингологии. М.: 1997. - 590 с.
9. Солдатов И.Б., Гофман В.Р. Оториноларингология. Санкт-Петербург. 2001. - 468 с.

ТЕМА 8. Захворювання зовнішнього вуха. (6 год.)

Практичне заняття (2 год.):

- 8.1. Природжені дефекти вуха
- 8.2. Травми і сторонні тіла зовнішнього вуха
- 8.3. Зовнішній отит та розповсюджений зовнішній отит
- 8.4. Оперізуючий лишай, екзема, отомікоз зовнішнього вуха.

Завдання для самостійної роботи (4 год.):

Етіологія патогенез, клінічна картина, діагностика та лікувальна тактика при захворюваннях зовнішнього вуха

Рекомендована література:

1. Богомольський М.Р., Чистякова В.Р. Детская оториноларингология. - М.: ОЭТАР-МЕД, 2001. - 432 с.
2. Заболотний Д.І., Мітін Ю.В., Драгомирецький В.Д. Оториноларингологія. - К.: Здоров'я, 1999. - 367 с.
3. Мітін Ю.В. Оториноларингологія. - Київ, «Фарм Арт», 2000. - 304 с.
4. Мітін Ю.В., Васильєв М.В., Заболотний Д.І. та ін. Посібник для практичних занять з оториноларингології. - К.: Здоров'я, 2002. - 168 с.
5. Мітін Ю.В. Оториноларингологія (лекції). - К.: Фарм Арт, 200. - 283 с.
6. Гардига В.В., Барціховський А.І. Пропедевтика оториноларингології. - Вінниця.2001. - 195 с.
7. Пальчун В.Т., Крюков А.І. Оториноларингология. М.: Литера. 1997. - С. 504.
8. Солдатов И.Б. Руководство по оториноларингологии. М.: 1997. - 590 с.

9. Солдатов И.Б., Гофман В.Р. Оториноларингология. Санкт-Петербург. 2001. – 468 с.

**ТЕМА 9. Захворювання середнього вуха.
Гострий гнійний середній отит. (10 год.)**

Практичне заняття (4 год.):

- 9.1. Тубогенний середній отит(евстахіїт).
- 9.2. Гострий катаральний середній отит.
- 9.3. Гострий гнійний середній отит доперфоративна форма.
- 9.4. Гострий гнійний середній отит постперфоративна форма.

Завдання для самостійної роботи (6 год.):

Етіологія патогенез, клінічна картина, діагностика та лікувальна тактика при захворюваннях середнього вуха. Гострому гнійному середньому отиті.

Рекомендована література:

1. Богомольський М.Р., Чистякова В.Р. Детская оториноларингология. - М.: ОЭТАР-МЕД, 2001. - 432 с.
2. Заболотний Д.І., Мітін Ю.В, Драгомирецький В.Д. Оториноларингологія. - К.: Здоров'я, 1999. – 367 с.
3. Мітін Ю.В. Оториноларингологія. - Київ, «Фарм Арт», 2000. - 304 с.
4. Мітін Ю.В., Васильєв М.В., Заболотний Д.І. та ін. Посібник для практичних занять з оториноларингології. - К.: Здоров'я, 2002. - 168 с.
5. Мітін Ю.В. Оториноларингологія (лекції). – К.: Фарм Арт, 200. – 283 с.
6. Гардига В.В., Барціховський А.І. Пропедевтика оториноларингології. – Вінниця.2001. – 195 с.
7. Пальчун В.Т., Крюков А.І. Оториноларингологія. М.: Литера. 1997. – С. 504.
8. Солдатов И.Б. Руководство по оториноларингологии. М.: 1997. – 590 с.
9. Солдатов И.Б., Гофман В.Р. Оториноларингология. Санкт-Петербург. 2001. – 468 с.

ТЕМА 10. Мастоїдит. Антромастоїдотомія. (10 год.)

Практичне заняття (4 год.):

- 10.1. Гострий мастоїдит
- 10.2. Антрит у дітей.
- 10.3. Мастоїдит Бецольда(верхівково-шийний).
- 10.4. Мастоїдит Чителлі .
- 10.5. Мастоїдит Орлеанського.
- 10.6. Зигоматит.
- 10.7. Петрозит
- 10.8. Латентний або мукозний мастоїдит.
- 10.9. Антромастоїдотомія

Завдання для самостійної роботи (6 год.):

Етіологія патогенез, клінічна картина, діагностика та лікувальна тактика при мастоїдитах.

Рекомендована література:

1. Богомольський М.Р., Чистякова В.Р. Детская оториноларингология. - М.: ОЭТАР-МЕД, 2001. - 432 с.
2. Заболотний Д.І., Мітін Ю.В., Драгомирецький В.Д. Оториноларингологія. - К.: Здоров'я, 1999. - 367 с.
3. Мітін Ю.В. Оториноларингологія. - Київ, «Фарм Арт», 2000. - 304 с.
4. Солдатов И.Б., Гофман В.Р. Оториноларингология. - СПб., 2001. - 472 с.
5. Мітін Ю.В. Оториноларингологія (лекції). - К.: Фарм Арт, 200. - 283 с.
6. Гардига В.В., Барціховський А.І. Пропедевтика оториноларингології. - Вінниця.2001. - 195 с.
7. Пальчун В.Т., Крюков А.І. Оториноларингология. М.: Литера. 1997. - С. 504.
8. Солдатов И.Б. Руководство по оториноларингологии. М.: 1997. - 590 с.
9. Солдатов И.Б., Гофман В.Р. Оториноларингология. Санкт-Петербург. 2001. - 468 с.

ТЕМА 11. Хронічні гнійні середні отити, лабіринтити. (10 год.)

Практичне заняття (4 год.):

- 11.1. Хронічний гнійний середній отит (мезотимпанит)
- 11.2. Хронічний гнійний каріонекротичний епітимпанит
- 11.3. Хронічний гнійний холестеатомний епітимпанит

Завдання для самостійної роботи (6 год.):

Серозний лабіринтит: клінічні прояви, діагностика, лікування, прогноз.

Обмежений лабіринтит: клінічні прояви, діагностика, лікування, прогноз.

Дифузний (розповсюджений) лабіринтит: клінічні прояви, діагностика, лікування, прогноз.

Рекомендована література:

1. Заболотний Д.І., Мітін Ю.В., Драгомирецький В.Д. Оториноларингологія. - К.: Здоров'я, 1999. - 367 с.
2. Мітін Ю.В. Оториноларингологія. - Київ, «Фарм Арт», 2000. - 304 с.
3. Мітін Ю.В. Оториноларингологія (лекції). - К.: Фарм Арт, 200. - 283 с.
4. Гардига В.В., Барціховський А.І. Пропедевтика оториноларингології. - Вінниця.2001. - 195 с.
5. Мишенькин Н.В. Вопросы клиники, диагностики и лечения хронических отитов, Омск, 1979.
6. Пальчун В.Т., Крюков А.І. Оториноларингология. М.: Литера. 1997. - С. 504.
7. Солдатов И.Б. Руководство по оториноларингологии. М.: 1997. - 590 с.

ТЕМА 12. Сануючі та слуховідновлюючі операції вуха. (12 год.)

Лекція 1. Сануючі та слуховідновлюючі операції вуха. (2 год.)

Захворювання, що підлягають сануючим та слуховідновлюючим операціям вуха: клінічні прояви, діагностика, лікування, прогноз.

Контрольні запитання та завдання:

1. Мастоїдит: етіологія, патогенез, клінічна картина, діагностика, лікування.
2. Оторея: етіологія, патогенез, клінічна картина, діагностика, лікування.
3. Хронічний епітимпанит: етіологія, патогенез, клінічна картина, діагностика, лікування.

Практичне заняття (4 год.):

- 12.1. Обстеження пацієнтів перед сануючими та слуховідновлюючими операціями вух.
- 12.2. Особливості рентгенограми захворювань що призводять до проведення сануючих та слуховідновлюючих операцій вух.
- 12.3. Хірургічна анатомія середнього вуха.
- 12.4. Доступи та етапи доступів сануючих та слуховідновлюючих операцій вух.
- 12.5. Типи тимпанопластики.

Завдання для самостійної роботи (6 год.):

Захворювання, що підлягають сануючим та слуховідновлюючим операціям вуха: етіологія патогенез, клінічна картина, діагностика та лікувальна тактика.

Рекомендована література:

1. Заболотний Д.І., Мітін Ю.В., Драгомирецький В.Д. Оториноларингологія. - К.: Здоров'я, 1999. – 367 с.
2. Мітін Ю.В. . Оториноларингологія. - Київ, «Фарм Арт», 2000. - 304 с.
3. Солдатов И.Б., Гофман В.Р. Оториноларингологія. - СПб., 2001. - 472 с.
4. Мітін Ю.В. Оториноларингологія (лекції). – К.: Фарм Арт, 200. – 283 с.
5. Гардига В.В., Барціховський А.І. Пропедевтика оториноларингології. – Вінниця.2001. – 195 с.
6. Пальчун В.Т., Крюков А.І. Оториноларингологія. М.: Литера. 1997. – С. 504.
7. Солдатов И.Б. Руководство по оториноларингологии. М.: 1997. – 590 с.

ТЕМА 13. Внутрішньочерепні отогенні ускладнення. (10 год.)

Практичне заняття (4 год.):

- 13.1. Етіологія і патогенез внутрішньочерепних отогенних ускладнень.
- 13.2. Класифікація внутрішньочерепних отогенних ускладнень.
- 13.3. Механізм розвитку внутрішньочерепних отогенних ускладнень.
- 13.4. Клінічна картина внутрішньочерепних отогенних ускладнень.

Завдання для самостійної роботи (6 год.):

Діагностика внутрішньочерепних отогенних ускладнень.

Диференційни діагноз внутрішньочерепних отогенних ускладнень.

Лікувальна тактика при внутрішньочерепних отогенних ускладненнях.

Рекомендована література:

1. Заболотний Д.І., Мітін Ю.В., Драгомирецький В.Д. Оториноларингологія. - К.: Здоров'я, 1999. – 367 с.
2. Мітін Ю.В. . Оториноларингологія. - Київ, «Фарм Арт», 2000. - 304 с.
3. Солдатов И.Б., Гофман В.Р. . Оториноларингологія. - СПб., 2001. - 472 с.
4. Мітін Ю.В. Оториноларингологія (лекції). – К.: Фарм Арт, 200. – 283 с.
5. Гардига В.В., Барціховський А.І. Пропедевтика оториноларингології. – Вінниця.2001. – 195 с.
6. Пальчун В.Т., Крюков А.І. Оториноларингологія. М.: Литера. 1997. – С. 504.
7. Солдатов И.Б. Руководство по оториноларингологии. М.: 1997. – 590 с.

ТЕМА 14. Негнійні захворювання вуха. (18 год.)

Лекція 2. Негнійні захворювання вуха. (2 год.)

Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, прогноз негнійних захворювань вуха.

Контрольні запитання та завдання:

1. Етіологія і патогенез негнійних захворювань вуха.
2. Класифікація негнійних захворювань вуха
3. Клінічні форми, діагностика, принципи лікування негнійних захворювань вуха
4. Показання до оперативного лікування при негнійних захворюваннях вуха.

Практичне заняття (6 год.):

- 14.1. Види негнійних захворювань вуха.
- 14.2. Діагностика негнійних захворювань вуха.
- 14.3. Лікувальна тактика негнійних захворювань вуха.
- 14.4. Хірургічне лікування негнійних захворювань вуха

Завдання для самостійної роботи (10 год.):

Отосклероз: етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, прогноз.
Хвороба Мен'єра: етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, прогноз.

Рекомендована література:

1. Заболотний Д.І., Мітін Ю.В., Драгомирецький В.Д. Оториноларингологія. - К.: Здоров'я, 1999. – 367 с.
2. Мітін Ю.В. . Оториноларингологія. - Київ, «Фарм Арт», 2000. - 304 с.
3. Солдатов И.Б., Гофман В.Р. . Оториноларингологія. - СПб., 2001. - 472 с.
4. Мітін Ю.В. Оториноларингологія (лекції). – К.: Фарм Арт, 200. – 283 с.
5. Гардига В.В., Барціховський А.І. Пропедевтика оториноларингології. – Вінниця.2001. – 195 с.
6. Пальчун В.Т., Крюков А.І. Оториноларингологія. М.: Литера. 1997. – С.

504.

7. Солдатов И.Б. Руководство по оториноларингологии. М.: 1997. – 590 с.

ТЕМА 15. Контроль змістового модуля (1 год.)

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3 ЗАХВОРЮВАННЯ НОСА ТА НАВКОЛОНОСОВИХ ПАЗУХ

ТЕМА 16. Аномалії розвитку носа та навколоносових пазух. (4 год.)

Практичне заняття (2 год.):

- 16.1. Розвиток носа та навколоносових пазух в ембріональному періоді.
- 16.2. Аномалії розвитку носа та навколоносових пазух.
- 16.3. Мозково-оболонкова кіла: етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, прогноз.
- 16.4. Розколини носа: етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, прогноз.
- 16.5. Кисти носа: етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, прогноз.

Завдання для самостійної роботи (2 год.):

Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, прогноз:
Схильність до носових кровотеч
Вроджені пухлини порожнини носа
Атрезія хоан.

Рекомендована література:

1. Богомольський М.Р., Чистякова В.Р. Детская оториноларингология. - М.: ОЭТАР-МЕД, 2001. - 432 с.
2. Заболотний Д.І., Мітін Ю.В., Драгомирецький В.Д. Оториноларингологія. - К.: Здоров'я, 1999. – 367 с.
3. Мітін Ю.В. Оториноларингологія. - Київ, «Фарм Арт», 2000. - 304 с.
4. Солдатов И.Б., Гофман В.Р. Оториноларингология. - СПб., 2001. - 472 с.
5. Мітін Ю.В. Оториноларингологія (лекції). – К.: Фарм Арт, 200. – 283 с.
6. Гардига В.В., Барціховський А.І. Пропедевтика оториноларингології. – Вінниця. 2001. – 195 с.
7. Пальчун В.Т., Крюков А.І. Оториноларингология. М.: Литера. 1997. – С. 504.
8. Солдатов И.Б. Руководство по оториноларингологии. М.: 1997. – 590 с.
9. Солдатов И.Б., Гофман В.Р. Оториноларингология. Санкт-Петербург. 2001. – 468 с.

ТЕМА 17. Захворювання зовнішнього носа (5 год.)

Практичне заняття (2 год.):

- 17.1. Етіологія і патогенез захворювання зовнішнього носа.

- 17.2. Особливості проникнення при захворюванні зовнішнього носа.
- 17.3. Класифікація захворювання зовнішнього носа.
- 17.4. Клінічний перебіг захворювання зовнішнього носа.
- 17.5. Інструментальні і лабораторні методи діагностики.
- 17.6. Лікувальна тактика при захворюванні зовнішнього носа.
- 17.7. Ускладнення захворювання зовнішнього носа.

Завдання для самостійної роботи (3 год.):

Інструментальні і лабораторні методи при захворюванні зовнішнього носа. Ускладнення та наслідки захворювання зовнішнього носа.

Рекомендована література:

1. Богомольський М.Р., Чистякова В.Р. Детская оториноларингология. - М.: ОЭТАР-МЕД, 2001. - 432 с.
2. Заболотний Д.І., Мітін Ю.В., Драгомирецький В.Д. Оториноларингологія. - К.: Здоров'я, 1999. - 367 с.
3. Мітін Ю.В. Оториноларингологія. - Київ, «Фарм Арт», 2000. - 304 с.
4. Солдатов И.Б., Гофман В.Р. Оториноларингология. - СПб., 2001. - 472 с.
5. Мітін Ю.В. Оториноларингологія (лекції). - К.: Фарм Арт, 200. - 283 с.
6. Гардига В.В., Барціховський А.І. Пропедевтика оториноларингології. - Вінниця, 2001. - 195 с.
7. Пальчун В.Т., Крюков А.І. Оториноларингология. М.: Литера. 1997. - С. 504.
8. Солдатов И.Б. Руководство по оториноларингологии. М.: 1997. - 590 с.
9. Солдатов И.Б., Гофман В.Р. Оториноларингология. Санкт-Петербург. 2001. - 468 с.

**ТЕМА 18. Деформація зовнішнього носа і носової перегородки.
Ринопластика. (8 год.)**

Практичне заняття (4 год.):

- 18.1. Види деформації зовнішнього носа і носової перегородки.
- 18.2. Етіологія, патогенез деформації зовнішнього носа і носової перегородки.
- 18.3. Лікування деформації зовнішнього носа і носової перегородки.
- 18.4. Ускладнення деформації зовнішнього носа і носової перегородки.

Завдання для самостійної роботи (4 год.):

Ринопластика: методи знеболення, хід операцій, післяопераційний період, ускладнення.

Рекомендована література:

1. Богомольський М.Р., Чистякова В.Р. Детская оториноларингология. - М.: ОЭТАР-МЕД, 2001. - 432 с.
2. Заболотний Д.І., Мітін Ю.В., Драгомирецький В.Д. Оториноларингологія. - К.: Здоров'я, 1999. - 367 с.
3. Мітін Ю.В. Оториноларингологія. - Київ, «Фарм Арт», 2000. - 304 с.
4. Солдатов И.Б., Гофман В.Р. Оториноларингология. - СПб., 2001. - 472 с.

- с.
5. Мітін Ю.В. Оториноларингологія (лекції). – К.: Фарм Арт, 200. – 283 с.
 6. Гардига В.В., Барціховський А.І. Пропедевтика оториноларингології. – Вінниця.2001. – 195 с.
 7. Пальчун В.Т., Крюков А.І. Оториноларингологія. М.: Литера. 1997. – С. 504.
 8. Солдатов И.Б. Руководство по оториноларингологии. М.: 1997. – 590 с.
 9. Солдатов И.Б., Гофман В.Р. Оториноларингология. Санкт-Петербург. 2001. – 468 с.

ТЕМА 19. Гострі і хронічні риніти. (8 год.)

Практичне заняття (2 год.):

- 19.1. Етіологія та патогенез гострих ринітів.
- 19.2.Класифікація гострих ринітів.
- 19.3. Лабораторні та інструментальні методи дослідження гострих ринітів.
- 19.4. Лікування гострих ринітів.
- 19.5. Ускладнення гострих ринітів.

Завдання для самостійної роботи (6 год.):

- Етіологія та патогенез хронічних ринітів.
Класифікація хронічних ринітів.
Лабораторні та інструментальні методи дослідження хронічних ринітів.
Лікування хронічних ринітів.
Ускладнення хронічних ринітів.

Рекомендована література:

1. Богомольський М.Р., Чистякова В.Р. Детская оториноларингология. - М.: ОЭТАР-МЕД, 2001. - 432 с.
2. Заболотний Д.І., Мітін Ю.В., Драгомирецький В.Д. Оториноларингологія. - К.: Здоров'я, 1999. – 367 с.
3. Мітін Ю.В. Оториноларингологія. - Київ, «Фарм Арт», 2000. - 304 с.
4. Солдатов И.Б., Гофман В.Р. Оториноларингология. - СПб., 2001. - 472 с.
5. Мітін Ю.В. Оториноларингологія (лекції). – К.: Фарм Арт, 200. – 283 с.
6. Гардига В.В., Барціховський А.І. Пропедевтика оториноларингології. – Вінниця.2001. – 195 с.
7. Пальчун В.Т., Крюков А.І. Оториноларингологія. М.: Литера. 1997. – С. 504.
8. Солдатов И.Б. Руководство по оториноларингологии. М.: 1997. – 590 с.
9. Солдатов И.Б., Гофман В.Р. Оториноларингология. Санкт-Петербург. 2001. – 468 с.

ТЕМА 20. Гострі риносинусити. (8 год.)

Практичне заняття (4 год.):

- 20.1. Основні етіологічні фактори гострих риносинуситів.

- 20.2. Основні клінічні прояви гострих риносинуситів.
- 20.3. Основні діагностичні методи при гострих риносинуситах.
- 20.4. Диференційна діагностика гострих риносинуситів.

Завдання для самостійної роботи (4 год.):

Сучасні методи лікування хворих з гострими риносинуситами.
Ускладнення гострих риносинуситів.

Рекомендована література:

1. Богомольський М.Р., Чистякова В.Р. Детская оториноларингология. - М.: ОЭТАР-МЕД, 2001. - 432 с.
2. Заболотний Д.І., Мітін Ю.В., Драгомирецький В.Д. Оториноларингологія. - К.: Здоров'я, 1999. - 367 с.
3. Мітін Ю.В. Оториноларингологія. - Київ, «Фарм Арт», 2000. - 304 с.
4. Солдатов І.Б., Гофман В.Р. Оториноларингологія. - СПб., 2001. - 472 с.
5. Мітін Ю.В. Оториноларингологія (лекції). - К.: Фарм Арт, 200. - 283 с.
6. Гардига В.В., Барціховський А.І. Пропедевтика оториноларингології. - Вінниця.2001. - 195 с.
7. Пальчун В.Т., Крюков А.І. Оториноларингологія. М.: Литера. 1997. - С. 504.
8. Солдатов І.Б. Руководство по оториноларингологии. М.: 1997. - 590 с.
9. Солдатов І.Б., Гофман В.Р. Оториноларингологія. Санкт-Петербург. 2001. - 468 с.

ТЕМА 21. Хронічні риносинусити. (14 год.)

Лекція 1. Хронічні риносинусити (2 год.)

Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, прогноз хронічних риносинуситів.

Контрольні запитання та завдання:

1. Етіологія хронічних риносинуситів.
2. Патогенез хронічних риносинуситів.
3. Класифікація хронічних риносинуситів.
4. Патоморфологічні аспекти хронічних риносинуситів.
5. Клінічний перебіг хронічних риносинуситів.
6. Інструментальні і лабораторні методи діагностики хронічних риносинуситів.
7. Лікування хронічних риносинуситів.
8. Ускладнення хронічних риносинуситів.

Практичне заняття (4 год.):

- 21.1. Етіологія хронічних риносинуситів.
- 21.2. Патогенез хронічних риносинуситів.
- 21.3. Класифікація хронічних риносинуситів.
- 21.4. Патоморфологічні аспекти хронічних риносинуситів.

Завдання для самостійної роботи (8 год.):

Клінічний перебіг хронічних риносинуситів.

Диференційна діагностика хронічних риносинуситів.
Інструментальні і лабораторні методи діагностики хронічних риносинуситів.
Лікування хронічних риносинуситів.
Ускладнення хронічних риносинуситів.

Рекомендована література:

1. Богомольський М.Р., Чистякова В.Р. Детская оториноларингология. - М.: ОЭТАР-МЕД, 2001. - 432 с.
2. Заболотний Д.І., Мітін Ю.В., Драгомирецький В.Д. Оториноларингологія. - К.: Здоров'я, 1999. - 367 с.
3. Мітін Ю.В. Оториноларингологія. - Київ, «Фарм Арт», 2000. - 304 с.
4. Солдатов І.Б., Гофман В.Р. Оториноларингологія. - СПб., 2001. - 472 с.
5. Мітін Ю.В. Оториноларингологія (лекції). - К.: Фарм Арт, 200. - 283 с.
6. Гардига В.В., Барціховський А.І. Пропедевтика оториноларингології. - Вінниця.2001. - 195 с.
7. Пальчун В.Т., Крюков А.І. Оториноларингологія. М.: Литера. 1997. - С. 504.
8. Солдатов І.Б. Руководство по оториноларингологии. М.: 1997. - 590 с.
9. Солдатов І.Б., Гофман В.Р. Оториноларингология. Санкт-Петербург. 2001. - 468 с.

ТЕМА 22. Орбітальні риногенні ускладнення. (6 год.)

Практичне заняття (3 год.):

- 22.1. Етіологія орбітальних риногенних ускладнень.
- 22.2. Патогенез орбітальних риногенних ускладнень.
- 22.3. Класифікація орбітальних риногенних ускладнень.

Завдання для самостійної роботи (3 год.):

Клініка орбітальних риногенних ускладнень.
Діагностика орбітальних риногенних ускладнень.
Лікування орбітальних риногенних ускладнень.

Рекомендована література:

1. Богомольський М.Р., Чистякова В.Р. Детская оториноларингология. - М.: ОЭТАР-МЕД, 2001. - 432 с.
2. Заболотний Д.І., Мітін Ю.В., Драгомирецький В.Д. Оториноларингологія. - К.: Здоров'я, 1999. - 367 с.
3. Мітін Ю.В. Оториноларингологія. - Київ, «Фарм Арт», 2000. - 304 с.
4. Солдатов І.Б., Гофман В.Р. Оториноларингологія. - СПб., 2001. - 472 с.
5. Мітін Ю.В. Оториноларингологія (лекції). - К.: Фарм Арт, 200. - 283 с.
6. Гардига В.В., Барціховський А.І. Пропедевтика оториноларингології. - Вінниця.2001. - 195 с.
7. Пальчун В.Т., Крюков А.І. Оториноларингология. М.: Литера. 1997. -

С. 504.

8. Солдатов И.Б. Руководство по оториноларингологии. М.: 1997. – 590 с.
9. Солдатов И.Б., Гофман В.Р. Оториноларингология. Санкт-Петербург. 2001. – 468 с.

ТЕМА 23. Внутрішньочерепні риногенні ускладнення. (6 год.)

Практичне заняття (3 год.):

- 23.1. Етіологія внутрішньочерепних риногенних ускладнень.
- 23.2. Патогенез внутрішньочерепних риногенних ускладнень.
- 23.3. Класифікація внутрішньочерепних риногенних ускладнень.

Завдання для самостійної роботи (3 год.):

- Клініка внутрішньочерепних риногенних ускладнень.
Діагностика внутрішньочерепних риногенних ускладнень.
Лікування внутрішньочерепних риногенних ускладнень.

Рекомендована література:

1. Богомольський М.Р., Чистякова В.Р. Детская оториноларингология. - М.: ОЭТАР-МЕД, 2001. - 432 с.
2. Заболотний Д.І., Мітін Ю.В, Драгомирецький В.Д. Оториноларингологія. - К.: Здоров'я, 1999. – 367 с.
3. Мітін Ю.В. Оториноларингологія. - Київ, «Фарм Арт», 2000. - 304 с.
4. Солдатов И.Б., Гофман В.Р. Оториноларингология. - СПб., 2001. - 472 с.
5. Мітін Ю.В. Оториноларингологія (лекції). – К.: Фарм Арт, 200. – 283 с.
6. Гардига В.В., Барціховський А.І. Пропедевтика оториноларингології. – Вінниця.2001. – 195 с.
7. Пальчун В.Т., Крюков А.І. Оториноларингология. М.: Литера. 1997. – С. 504.
8. Солдатов И.Б. Руководство по оториноларингологии. М.: 1997. – 590 с.
9. Солдатов И.Б., Гофман В.Р. Оториноларингология. Санкт-Петербург. 2001. – 468 с.

ТЕМА 24. Контроль змістового модуля (1 год.)

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4

ГОСТРИ І ХРОНІЧНІ ЗАХВОРЮВАННЯ ГЛОТКИ ТА ГОРТАНІ

ТЕМА 25. Гострий фарингіт. (4 год.)

Практичне заняття (2 год.):

- 25.1. Гострий фарингіт етіологія.
- 25.2. Гострий фарингіт патогенез.
- 25.3. Гострий фарингіт класифікація.
- 25.4. Гострий фарингіт клініка.

Завдання для самостійної роботи (2 год.):

Гострий фарингіт методи діагностики.
Гострий фарингіт диференційна діагностика.
Гострий фарингіт лікування.
Гострий фарингіт ускладнення.

Рекомендована література:

1. Богомольський М.Р., Чистякова В.Р. Детская оториноларингология. - М.: ОЭТАР-МЕД, 2001. - 432 с.
2. Заболотний Д.І., Мітін Ю.В., Драгомирецький В.Д. Оториноларингологія. - К.: Здоров'я, 1999. - 367 с.
3. Мітін Ю.В. Оториноларингологія. - Київ, «Фарм Арт», 2000. - 304 с.
4. Солдатов И.Б., Гофман В.Р. Оториноларингология. - СПб., 2001. - 472 с.
5. Мітін Ю.В. Оториноларингологія (лекції). - К.: Фарм Арт, 200. - 283 с.
6. Гардига В.В., Барціховський А.І. Пропедевтика оториноларингології. - Вінниця.2001. - 195 с.
7. Пальчун В.Т., Крюков А.І. Оториноларингология. М.: Литера. 1997. - С. 504.
8. Солдатов И.Б. Руководство по оториноларингологии. М.: 1997. - 590 с.
9. Солдатов И.Б., Гофман В.Р. Оториноларингология. Санкт-Петербург. 2001. - 468 с.

ТЕМА 26. Хронічний фарингіт. (6 год.)

Лекція 1. Хронічний фарингіт (2 год.)

Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, прогноз хронічного фарингіту.

Контрольні запитання та завдання:

1. Етіологія і патогенез хронічного фарингіту.
2. Класифікація хронічного фарингіту.
3. Клінічний перебіг хронічного фарингіту.
4. Інструментальні і лабораторні методи діагностики хронічного фарингіту.
5. Лікування залежно від форми хронічного фарингіту.
6. Ускладнення хронічного фарингіту.

Практичне заняття (2 год.):

- 26.1. Хронічний фарингіт етіологія.
- 26.2. Хронічний фарингіт патогенез.
- 26.3. Хронічний фарингіт класифікація.
- 26.4. Хронічний фарингіт клініка.

Завдання для самостійної роботи (2 год.):

Хронічний фарингіт методи діагностики.
Хронічний фарингіт диференційна діагностика.
Хронічний фарингіт лікування.

Хронічний фарингіт ускладнення.

Рекомендована література:

1. Богомольський М.Р., Чистякова В.Р. Детская оториноларингология. - М.: ОЭТАР-МЕД, 2001. - 432 с.
2. Заболотний Д.І., Мітін Ю.В., Драгомирецький В.Д. Оториноларингологія. - К.: Здоров'я, 1999. - 367 с.
3. Мітін Ю.В. Оториноларингологія. - Київ, «Фарм Арт», 2000. - 304 с.
4. Солдатов І.Б., Гофман В.Р. Оториноларингологія. - СПб., 2001. - 472 с.
5. Мітін Ю.В. Оториноларингологія (лекції). - К.: Фарм Арт, 200. - 283 с.
6. Гардига В.В., Барціховський А.І. Пропедевтика оториноларингології. - Вінниця.2001. - 195 с.
7. Пальчун В.Т., Крюков А.І. Оториноларингологія. М.: Литера. 1997. - С. 504.
8. Солдатов І.Б. Руководство по оториноларингологии. М.: 1997. - 590 с.
9. Солдатов І.Б., Гофман В.Р. Оториноларингология. Санкт-Петербург. 2001. - 468 с.

ТЕМА 27. Гострі первинні тонзиліти. (4 год.)

Практичне заняття (2 год.):

- 27.1. Гострі первинні тонзиліти етіологія.
- 27.2. Гострі первинні тонзиліти патогенез.
- 27.3. Гострі первинні тонзиліти класифікація.
- 27.4. Гострі первинні тонзиліти клініка.

Завдання для самостійної роботи (2 год.):

- Гострі первинні тонзиліти методи діагностики.
Гострі первинні тонзиліти диференційна діагностика.
Гострі первинні тонзиліти лікування.
Гострі первинні тонзиліти ускладнення та наслідки.

Рекомендована література:

1. Богомольський М.Р., Чистякова В.Р. Детская оториноларингология. - М.: ОЭТАР-МЕД, 2001. - 432 с.
2. Заболотний Д.І., Мітін Ю.В., Драгомирецький В.Д. Оториноларингологія. - К.: Здоров'я, 1999. - 367 с.
3. Мітін Ю.В. Оториноларингологія. - Київ, «Фарм Арт», 2000. - 304 с.
4. Солдатов І.Б., Гофман В.Р. Оториноларингологія. - СПб., 2001. - 472 с.
5. Мітін Ю.В. Оториноларингологія (лекції). - К.: Фарм Арт, 200. - 283 с.
6. Гардига В.В., Барціховський А.І. Пропедевтика оториноларингології. - Вінниця.2001. - 195 с.
7. Пальчун В.Т., Крюков А.І. Оториноларингологія. М.: Литера. 1997. - С. 504.
8. Солдатов І.Б. Руководство по оториноларингологии. М.: 1997. - 590 с.
9. Солдатов І.Б., Гофман В.Р. Оториноларингология. Санкт-Петербург.

ТЕМА 28. Гострі вторинні тонзиліти. (4 год.)

Практичне заняття (2 год.):

- 27.1. Гострі вторинні тонзиліти етіологія.
- 27.2. Гострі вторинні тонзиліти патогенез.
- 27.3. Гострі вторинні тонзиліти класифікація.
- 27.4. Гострі вторинні тонзиліти клініка.

Завдання для самостійної роботи (2 год.):

- Гострі вторинні тонзиліти методи діагностики.
Гострі вторинні тонзиліти диференційна діагностика.
Гострі вторинні тонзиліти лікування.
Гострі вторинні тонзиліти ускладнення та наслідки.

Рекомендована література:

1. Богомольський М.Р., Чистякова В.Р. Детская оториноларингология. - М.: ОЭТАР-МЕД, 2001. - 432 с.
2. Заболотний Д.І., Мітін Ю.В., Драгомирецький В.Д. Оториноларингологія. - К.: Здоров'я, 1999. – 367 с.
3. Мітін Ю.В. Оториноларингологія. - Київ, «Фарм Арт», 2000. - 304 с.
4. Солдатов И.Б., Гофман В.Р. Оториноларингология. - СПб., 2001. - 472 с.
5. Мітін Ю.В. Оториноларингологія (лекції). – К.: Фарм Арт, 200. – 283 с.
6. Гардига В.В., Барціховський А.І. Пропедевтика оториноларингології. – Вінниця.2001. – 195 с.
7. Пальчун В.Т., Крюков А.І. Оториноларингология. М.: Литера. 1997. – С. 504.
8. Солдатов И.Б. Руководство по оториноларингологии. М.: 1997. – 590 с.
9. Солдатов И.Б., Гофман В.Р. Оториноларингология. Санкт-Петербург. 2001. – 468 с.

ТЕМА 29. Ускладнення ангін (6 год.)

Практичне заняття (2 год.):

- 29.1. Ускладнення ангін етіологія.
- 29.2. Ускладнення ангін патогенез.
- 29.3. Ускладнення ангін класифікація.

Завдання для самостійної роботи (4 год.):

- Ускладнення ангін клініка.
Ускладнення ангін методи діагностики.
Ускладнення ангін диференційна діагностика.
Ускладнення ангін лікування.

Рекомендована література:

1. Богомольський М.Р., Чистякова В.Р. Детская оториноларингология. - М.: ОЭТАР-МЕД, 2001. - 432 с.

2. Заболотний Д.І., Мітін Ю.В., Драгомирецький В.Д. Оториноларингологія. - К.: Здоров'я, 1999. – 367 с.
3. Мітін Ю.В. Оториноларингологія. - Київ, «Фарм Арт», 2000. - 304 с.
4. Солдатов І.Б., Гофман В.Р. Оториноларингологія. - СПб., 2001. - 472 с.
5. Мітін Ю.В. Оториноларингологія (лекції). – К.: Фарм Арт, 200. – 283 с.
6. Гардига В.В., Барціховський А.І. Пропедевтика оториноларингології. – Вінниця.2001. – 195 с.
7. Пальчун В.Т., Крюков А.І. Оториноларингологія. М.: Литера. 1997. – С. 504.
8. Солдатов І.Б. Руководство по оториноларингологии. М.: 1997. – 590 с.
9. Солдатов І.Б., Гофман В.Р. Оториноларингологія. Санкт-Петербург. 2001. – 468 с.

ТЕМА 30. Хронічний тонзиліт (8 год.)

Практичне заняття (2 год.):

- 30.1. Хронічний тонзиліт етіологія.
- 30.2. Хронічний тонзиліт патогенез.
- 30.3. Хронічний тонзиліт класифікація.

Завдання для самостійної роботи (6 год.):

- Хронічний тонзиліт клініка.
 Хронічний тонзиліт методи діагностики.
 Хронічний тонзиліт диференційна діагностика.
 Хронічний тонзиліт лікування.
 Хронічний тонзиліт ускладнення та наслідки.

Рекомендована література:

1. Богомольський М.Р., Чистякова В.Р. Детская оториноларингология. - М.: ОЭТАР-МЕД, 2001. - 432 с.
2. Заболотний Д.І., Мітін Ю.В., Драгомирецький В.Д. Оториноларингологія. - К.: Здоров'я, 1999. – 367 с.
3. Мітін Ю.В. Оториноларингологія. - Київ, «Фарм Арт», 2000. - 304 с.
4. Солдатов І.Б., Гофман В.Р. Оториноларингологія. - СПб., 2001. - 472 с.
5. Мітін Ю.В. Оториноларингологія (лекції). – К.: Фарм Арт, 200. – 283 с.
6. Гардига В.В., Барціховський А.І. Пропедевтика оториноларингології. – Вінниця.2001. – 195 с.
7. Пальчун В.Т., Крюков А.І. Оториноларингологія. М.: Литера. 1997. – С. 504.
8. Солдатов І.Б. Руководство по оториноларингологии. М.: 1997. – 590 с.
9. Солдатов І.Б., Гофман В.Р. Оториноларингологія. Санкт-Петербург. 2001. – 468 с.

ТЕМА 31. Гіпертрофія глоткового, піднебінних і язикового мигдаликів (6 год.)

Практичне заняття (2 год.):

- 31.1. Гіпертрофія глоткового мигдалика: етіологія, патогенез, клініка.
- 31.2. Гіпертрофія піднебінних мигдаликів: етіологія, патогенез, клініка.
- 31.3. Гіпертрофія язикового мигдалика: етіологія, патогенез, клініка.

Завдання для самостійної роботи (4 год.):

Діагностика при гіпертрофії глоткового, піднебінних і язикового мигдаликів.

Консервативні методи лікування при гіпертрофії глоткового, піднебінних і язикового мигдаликів.

Хірургічні методи лікування при гіпертрофії глоткового, піднебінних і язикового мигдаликів.

Ускладнення та наслідки гіпертрофії глоткового, піднебінних і язикового мигдаликів.

Рекомендована література:

1. Богомольський М.Р., Чистякова В.Р. Детская оториноларингология. - М.: ОЭТАР-МЕД, 2001. - 432 с.
2. Заболотний Д.І., Мітін Ю.В., Драгомирецький В.Д. Оториноларингологія. - К.: Здоров'я, 1999. - 367 с.
3. Мітін Ю.В. Оториноларингологія. - Київ, «Фарм Арт», 2000. - 304 с.
4. Солдатов І.Б., Гофман В.Р. Оториноларингологія. - СПб., 2001. - 472 с.
5. Мітін Ю.В. Оториноларингологія (лекції). - К.: Фарм Арт, 200. - 283 с.
6. Гардига В.В., Барціховський А.І. Пропедевтика оториноларингології. - Вінниця. 2001. - 195 с.
7. Пальчун В.Т., Крюков А.І. Оториноларингологія. М.: Литера. 1997. - С. 504.
8. Солдатов І.Б. Руководство по оториноларингологии. М.: 1997. - 590 с.
9. Солдатов І.Б., Гофман В.Р. Оториноларингологія. Санкт-Петербург. 2001. - 468 с.

ТЕМА 32. Гострі запальні захворювання гортані. (4 год.)

Практичне заняття (2 год.):

- 32.1. Гострі запальні захворювання гортанні: етіологія і патогенез.
- 32.2. Гострі запальні захворювання гортанні: класифікація і клініка.
- 32.3. Гострі запальні захворювання гортанні: діагностика і лікування.

Завдання для самостійної роботи (2 год.):

Диференціальна діагностика гострих запальних захворювань гортані.

Рекомендована література:

1. Богомольський М.Р., Чистякова В.Р. Детская оториноларингология. - М.: ОЭТАР-МЕД, 2001. - 432 с.
2. Заболотний Д.І., Мітін Ю.В., Драгомирецький В.Д. Оториноларингологія. - К.: Здоров'я, 1999. - 367 с.
3. Мітін Ю.В. Оториноларингологія. - Київ, «Фарм Арт», 2000. - 304 с.

4. Солдатов И.Б., Гофман В.Р. Оториноларингология. - СПб., 2001. - 472 с.
5. Мітін Ю.В. Оториноларингологія (лекції). – К.: Фарм Арт, 200. – 283 с.
6. Гардига В.В., Барціховський А.І. Пропедевтика оториноларингології. – Вінниця.2001. – 195 с.
7. Солдатов И.Б. Руководство по оториноларингологии. М.: 1997. – 590 с.
8. Солдатов И.Б., Гофман В.Р. Оториноларингология. Санкт-Петербург. 2001. – 468 с.

ТЕМА 33. Хронічний ларингіт (6 год.)

Практичне заняття (2 год.):

- 33.1. Хронічний ларингіт етіологія.
- 33.2. Хронічний ларингіт патогенез.
- 33.3. Хронічний ларингіт класифікація.

Завдання для самостійної роботи (4 год.):

- Хронічний ларингіт клініка.
 Хронічний ларингіт методи діагностики.
 Хронічний ларингіт диференційна діагностика.
 Хронічний ларингіт лікування.

Рекомендована література:

1. Богомольський М.Р., Чистякова В.Р. Детская оториноларингология. - М.: ОЭТАР-МЕД, 2001. - 432 с.
2. Заболотний Д.І., Мітін Ю.В, Драгомирецький В.Д. Оториноларингологія. - К.: Здоров'я, 1999. – 367 с.
3. Мітін Ю.В. Оториноларингологія. - Київ, «Фарм Арт», 2000. - 304 с.
4. Солдатов И.Б., Гофман В.Р. Оториноларингология. - СПб., 2001. - 472 с.
5. Мітін Ю.В. Оториноларингологія (лекції). – К.: Фарм Арт, 200. – 283 с.
6. Гардига В.В., Барціховський А.І. Пропедевтика оториноларингології. – Вінниця.2001. – 195 с.
7. Пальчун В.Т., Крюков А.І. Оториноларингология. М.: Литера. 1997. – С. 504.
8. Солдатов И.Б. Руководство по оториноларингологии. М.: 1997. – 590 с.
9. Солдатов И.Б., Гофман В.Р. Оториноларингология. Санкт-Петербург. 2001. – 468 с.

ТЕМА 34. Дифтерія гортані (5 год.)

Практичне заняття (2 год.):

- 34.1. Дифтерія гортані етіологія.
- 34.2. Дифтерія гортані патогенез.
- 34.3. Дифтерія гортані класифікація.
- 34.4. Дифтерія гортані клініка.

Завдання для самостійної роботи (3 год.):

Дифтерія гортані методи діагностики.

Дифтерія гортані диференційна діагностика.

Дифтерія гортані лікування.

Дифтерія гортані ускладнення та наслідки.

Рекомендована література:

1. Заболотний Д.І., Мітін Ю.В., Драгомирецький В.Д. Оториноларингологія. - К.: Здоров'я, 1999. – 367 с.
2. Мітін Ю.В. Оториноларингологія. - Київ, «Фарм Арт», 2000. - 304 с.
3. Солдатов И.Б., Гофман В.Р. Оториноларингологія. - СПб., 2001. - 472 с.
4. Мітін Ю.В. Оториноларингологія (лекції). – К.: Фарм Арт, 200. – 283 с.
5. Пальчун В.Т., Крюков А.І. Оториноларингологія. М.: Литера. 1997. – С. 504.
6. Солдатов И.Б. Руководство по оториноларингологии. М.: 1997. – 590 с.
7. Солдатов И.Б., Гофман В.Р. Оториноларингологія. Санкт-Петербург. 2001. – 468 с.

ТЕМА 35. Мікроларингологічні оперативні втручання (4 год.)

Практичне заняття (2 год.):

35.1. Підготовка пацієнта до мікроларингологічного оперативного втручання.

35.2. Обстеження пацієнта перед мікроларингологічним оперативним втручанням.

35.3. Види мікроларингологічних оперативних втручань.

Завдання для самостійної роботи (2 год.):

Післяопераційний період мікроларингологічних оперативних втручань.

Ускладнення мікроларингологічних оперативних втручань.

Рекомендована література:

1. Заболотний Д.І., Мітін Ю.В., Драгомирецький В.Д. Оториноларингологія. - К.: Здоров'я, 1999. – 367 с.
2. Мітін Ю.В. Оториноларингологія. - Київ, «Фарм Арт», 2000. - 304 с.
3. Солдатов И.Б., Гофман В.Р. Оториноларингологія. - СПб., 2001. - 472 с.
4. Мітін Ю.В. Оториноларингологія (лекції). – К.: Фарм Арт, 200. – 283 с.
5. Пальчун В.Т., Крюков А.І. Оториноларингологія. М.: Литера. 1997. – С. 504.
6. Солдатов И.Б. Руководство по оториноларингологии. М.: 1997. – 590 с.
7. Солдатов И.Б., Гофман В.Р. Оториноларингологія. Санкт-Петербург. 2001. – 468 с.

ТЕМА 36. Контроль змістового модуля (1 год.)

ТЕМА 37. Підсумковий модульний контроль (2 год.)

МОДУЛЬ II
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1
АЛГОРИТМИ НАДАННЯ НЕВІДКЛАДНОЇ ДОПОМОГИ В
ОТОРИНОЛАРИНГОЛОГІЇ
ПУХЛИНИ ТА ІНФЕКЦІЙНІ ГРАНУЛЬОМИ ЛОР-ОГАНІВ

ТЕМА 38. Надання невідкладної допомоги при зупинці серцевої діяльності та зовнішнього дихання. (4 год.)

Практичне заняття (2 год.):

Надання невідкладної допомоги при зупинці серцевої діяльності та зовнішнього дихання: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, алгоритми надання допомоги, ускладнення.

Завдання для самостійної роботи (2 год.):

Принципи надання невідкладної допомоги при зупинці серцевої діяльності та зовнішнього дихання.

Рекомендована література:

1. Заболотний Д.І., Мітін Ю.В., Драгомирецький В.Д. Оториноларингологія. - К.: Здоров'я, 1999. – 367 с.
2. Мітін Ю.В. Оториноларингологія. - Київ, «Фарм Арт», 2000. - 304 с.
3. Солдатов І.Б., Гофман В.Р. Оториноларингологія. - СПб., 2001. - 472 с.
4. Солдатов І.Б. Руководство по оториноларингологии. М.: 1997. – 590 с.

ТЕМА 39. Надання невідкладної допомоги при носових кровотечах. (8 год.)

Практичне заняття (4 год.):

- 39.1. Носові кровотечі: етіологія і патогенез,.
- 39.2. Класифікація носових кровотеч.
- 39.3. Клініка носових кровотеч.

Завдання для самостійної роботи (4 год.):

Носові кровотечі: зміни в лабораторних показниках крові, методи зупинки кровотеч, ускладнення.

Рекомендована література:

1. Богомольський М.Р., Чистякова В.Р. Детская оториноларингология. - М.: ОЭТАР-МЕД, 2001. - 432 с.
2. Заболотний Д.І., Мітін Ю.В., Драгомирецький В.Д. Оториноларингологія. - К.: Здоров'я, 1999. – 367 с.
3. Мітін Ю.В. Оториноларингологія. - Київ, «Фарм Арт», 2000. - 304 с.
4. Солдатов І.Б., Гофман В.Р. Оториноларингологія. - СПб., 2001. - 472 с.
5. Мітін Ю.В. Оториноларингологія (лекції). – К.: Фарм Арт, 200. – 283 с.
6. Гардига В.В., Барціховський А.І. Пропедевтика оториноларингології. – Вінниця.2001. – 195 с.

7. Пальчун В.Т., Крюков А.І. Оториноларингологія. М.: Литера. 1997. – С. 504.
8. Солдатов И.Б. Руководство по оториноларингологии. М.: 1997. – 590 с.
9. Солдатов И.Б., Гофман В.Р. Оториноларингологія. Санкт-Петербург. 2001. – 468 с.

**ТЕМА 40. Надання невідкладної допомоги при стенозі гортані.
(6 год.)**

Лекція 1. Надання невідкладної допомоги при стенозі гортані (2 год.)

Етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика та принципи невідкладного лікування стенозу гортані.

Контрольні запитання та завдання:

1. Етіологія і патогенез стенозу гортані.
2. Класифікація стенозу гортані.
3. Клінічний перебіг стенозу гортані.
4. Інструментальні і лабораторні методи діагностики стенозу гортані.
5. Надання невідкладної допомоги при стенозі гортані.
6. Ускладнення стенозу гортані.

Практичне заняття (2 год.):

- 41.1. Стеноз гортані: етіологія і патогенез, класифікація, клініка.
- 41.2. Класифікація стенозу гортані.
- 41.3. Клініка стенозу гортані.
- 41.4. Принципи невідкладного лікування стенозу гортані.

Завдання для самостійної роботи (2 год.):

Стенози гортані: інструментальні і лабораторні методи діагностики, надання допомоги.

Рекомендована література:

1. Богомольський М.Р., Чистякова В.Р. Детская оториноларингология. - М.: ОЭТАР-МЕД, 2001. - 432 с.
2. Заболотний Д.І., Мітін Ю.В., Драгомирецький В.Д. Оториноларингологія. - К.: Здоров'я, 1999. – 367 с.
3. Мітін Ю.В. Оториноларингологія. - Київ, «Фарм Арт», 2000. - 304 с.
4. Солдатов И.Б., Гофман В.Р. Оториноларингологія. - СПб., 2001. - 472 с.
5. Мітін Ю.В. Оториноларингологія (лекції). – К.: Фарм Арт, 200. – 283 с.
6. Гардига В.В., Барціховський А.І. Пропедевтика оториноларингології. – Вінниця. 2001. – 195 с.
7. Пальчун В.Т., Крюков А.І. Оториноларингологія. М.: Литера. 1997. – С. 504.
8. Солдатов И.Б. Руководство по оториноларингологии. М.: 1997. – 590 с.
9. Солдатов И.Б., Гофман В.Р. Оториноларингологія. Санкт-Петербург. 2001. – 468 с.

ТЕМА 41. Надання невідкладної допомоги при гострій

вестибулярній дисфункції. (4 год.)

Практичне заняття (2 год.):

- 41.1. Вестибулярна дисфункція: етіологія і патогенез.
- 41.2. Класифікація вестибулярної дисфункції.
- 41.3. Клініка вестибулярної дисфункції.
- 41.4. Лікування вестибулярної дисфункції.

Завдання для самостійної роботи (2 год.):

Вестибулярна дисфункція: причини і механізми розвитку, симптоматика, діагностика, надання невідкладної допомоги.

Рекомендована література:

1. Заболотний Д.І., Мітін Ю.В., Драгомирецький В.Д. Оториноларингологія. - К.: Здоров'я, 1999. – 367 с.
2. Мітін Ю.В. Оториноларингологія. - Київ, «Фарм Арт», 2000. - 304 с.
3. Солдатов И.Б., Гофман В.Р. Оториноларингологія. - СПб., 2001. - 472 с.
4. Мітін Ю.В. Оториноларингологія (лекції). – К.: Фарм Арт, 200. – 283 с.
5. Гардига В.В., Барціховський А.І. Пропедевтика оториноларингології. – Вінниця.2001. – 195 с.
6. Пальчун В.Т., Крюков А.І. Оториноларингологія. М.: Литера. 1997. – С. 504.
7. Солдатов И.Б. Руководство по оториноларингологии. М.: 1997. – 590 с.
8. Солдатов И.Б., Гофман В.Р. Оториноларингологія. Санкт-Петербург. 2001. – 468 с.

ТЕМА 42. Надання невідкладної допомоги при кровотечах із ЛОР-органів.

(4 год.)

Практичне заняття (2 год.):

- 42.1. Кровотечі із ЛОР-органів: етіологія і патогенез.
- 42.2. Різновиди кровотеч із ЛОР-органів.
- 42.3. Діагностика кровотеч із ЛОР-органів.
- 42.4. Принципи зупинки кровотеч із ЛОР-органів.
- 42.5. Ускладнення кровотеч із ЛОР-органів.

Завдання для самостійної роботи (2 год.):

Діагностика та лікування хворих з кровотечами з ЛОР-органів. Алгоритм надання невідкладної допомоги.

Рекомендована література:

1. Богомольський М.Р., Чистякова В.Р. Детская оториноларингология. - М.: ОЭТАР-МЕД, 2001. - 432 с.
2. Заболотний Д.І., Мітін Ю.В., Драгомирецький В.Д. Оториноларингологія. - К.: Здоров'я, 1999. – 367 с.
3. Мітін Ю.В. Оториноларингологія. - Київ, «Фарм Арт», 2000. - 304 с.

4. Солдатов И.Б., Гофман В.Р. Оториноларингология. - СПб., 2001. - 472 с.
5. Мітін Ю.В. Оториноларингологія (лекції). – К.: Фарм Арт, 200. – 283 с.
6. Гардига В.В., Барціховський А.І. Пропедевтика оториноларингології. – Вінниця.2001. – 195 с.
7. Пальчун В.Т., Крюков А.І. Оториноларингология. М.: Литера. 1997. – С. 504.
8. Солдатов И.Б. Руководство по оториноларингологии. М.: 1997. – 590 с.
9. Солдатов И.Б., Гофман В.Р. Оториноларингология. Санкт-Петербург. 2001. – 468 с.

**ТЕМА 43. Надання невідкладної допомоги при ангіоневротичному набряку.
(6 год.)**

Лекція 2. Невідкладна допомоги при ангіоневротичному набряку (2 год.)

Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування ангіоневротичного набряку.

Контрольні запитання та завдання:

1. Етіологія і патогенез ангіоневротичного набряку.
2. Клінічний перебіг ангіоневротичного набряку.
3. Фізикальні методи обстеження при ангіоневротичному набряку.
4. Інструментальні і лабораторні методи діагностики.
5. Надання невідкладної допомоги при ангіоневротичному набряку.
6. Ускладнення ангіоневротичного набряку.

Практичне заняття (2 год.):

- 43.1. Ангіоневротичний набряк: етіологія і патогенез.
- 43.2. Клінічний перебіг ангіоневротичного набряку.
- 43.3. Діагностика ангіоневротичного набряку.
- 43.4. Невідкладна допомога при ангіоневротичному набряку.

Завдання для самостійної роботи (2 год.):

Ангіоневротичний набряк: інструментальні і лабораторні методи діагностики, надання невідкладної допомоги, можливі ускладнення.

Рекомендована література:

1. Заболотний Д.І., Мітін Ю.В, Драгомирецький В.Д. Оториноларингологія. - К.: Здоров'я, 1999. – 367 с.
2. Мітін Ю.В. Оториноларингологія. - Київ, «Фарм Арт», 2000. - 304 с.
3. Солдатов И.Б., Гофман В.Р. Оториноларингология. - СПб., 2001. - 472 с.
4. Мітін Ю.В. Оториноларингологія (лекції). – К.: Фарм Арт, 200. – 283 с.
5. Пальчун В.Т., Крюков А.І. Оториноларингология. М.: Литера. 1997. – С. 504.
6. Солдатов И.Б. Руководство по оториноларингологии. М.: 1997. – 590 с.
7. Солдатов И.Б., Гофман В.Р. Оториноларингология. Санкт-Петербург. 2001. – 468 с.

ТЕМА 44. Надання невідкладної допомоги при травмах ЛОР-органів. (4 год.)

Практичне заняття (2 год.):

- 44.1. Механізми травм ЛОР-органів.
- 44.2. Класифікація травм ЛОР-органів.
- 44.3. Клініка травм ЛОР-органів.
- 44.4. Діагностика травм ЛОР-органів.
- 44.5. Невідкладна допомога при травмах ЛОР-органів.

Завдання для самостійної роботи (2 год.):

Алгоритми надання невідкладної допомоги при травмах ЛОР-органів. Ускладнення травм ЛОР-органів.

Рекомендована література:

1. Богомольський М.Р., Чистякова В.Р. Детская оториноларингология. - М.: ОЭТАР-МЕД, 2001. - 432 с.
2. Заболотний Д.І., Мітін Ю.В., Драгомирецький В.Д. Оториноларингологія. - К.: Здоров'я, 1999. - 367 с.
3. Мітін Ю.В. Оториноларингологія. - Київ, «Фарм Арт», 2000. - 304 с.
4. Солдатов І.Б., Гофман В.Р. Оториноларингологія. - СПб., 2001. - 472 с.
5. Мітін Ю.В. Оториноларингологія (лекції). - К.: Фарм Арт, 200. - 283 с.
6. Пальчун В.Т., Крюков А.І. Оториноларингологія. М.: Литера. 1997. - С. 504.
7. Солдатов І.Б. Руководство по оториноларингологии. М.: 1997. - 590 с.
8. Солдатов І.Б., Гофман В.Р. Оториноларингология. Санкт-Петербург. 2001. - 468 с.

ТЕМА 45. Сторонні тіла ЛОР-органів. (4 год.)

Практичне заняття (2 год.):

- 45.1. Класифікація сторонніх тіл ЛОР-органів.
- 45.2. Клініка сторонніх тіл ЛОР-органів.
- 45.3. Діагностика сторонніх тіл ЛОР-органів.
- 45.4. Невідкладна допомога при сторонніх тілах ЛОР-органів.
- 45.5. Ускладнення сторонніх тіл ЛОР-органів.

Завдання для самостійної роботи (2 год.):

Сторонні тіла ЛОР-органів: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, методи видалення сторонніх тіл, ускладнення.

Рекомендована література:

1. Богомольський М.Р., Чистякова В.Р. Детская оториноларингология. - М.: ОЭТАР-МЕД, 2001. - 432 с.
2. Заболотний Д.І., Мітін Ю.В., Драгомирецький В.Д. Оториноларингологія. - К.: Здоров'я, 1999. - 367 с.
3. Мітін Ю.В. Оториноларингологія. - Київ, «Фарм Арт», 2000. - 304 с.

4. Солдатов И.Б., Гофман В.Р. Оториноларингология. - СПб., 2001. - 472 с.
5. Мітін Ю.В. Оториноларингологія (лекції). – К.: Фарм Арт, 200. – 283 с.
6. Пальчун В.Т., Крюков А.І. Оториноларингологія. М.: Литера. 1997. – С. 504.
7. Солдатов И.Б. Руководство по оториноларингологии. М.: 1997. – 590 с.
8. Солдатов И.Б., Гофман В.Р. Оториноларингология. Санкт-Петербург. 2001. – 468 с.

**ТЕМА 46. Доброякісні і злоякісні пухлини носа та навколоносових пазух.
(8 год.)**

Практичне заняття (4 год.):

- 46.1. Класифікація доброякісних і злоякісних пухлин носа та навколоносових пазух.
- 46.2. Клініка доброякісних пухлин носа та навколоносових пазух.
- 46.3. Клініка злоякісних пухлин носа та навколоносових пазух.
- 46.4. Методи діагностики доброякісних і злоякісних пухлин носа.
- 46.5. Методи діагностики доброякісних і злоякісних пухлин навколоносових пазух.
- 46.6. Принципи лікування доброякісних і злоякісних пухлин носа та навколоносових пазух.

Завдання для самостійної роботи (4 год.):

Доброякісні і злоякісні пухлини носа та навколоносових пазух: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, лікування.

Рекомендована література:

1. Заболотний Д.І., Мітін Ю.В, Драгомирецький В.Д. Оториноларингологія. - К.: Здоров'я, 1999. – 367 с.
2. Мітін Ю.В. Оториноларингологія. - Київ, «Фарм Арт», 2000. - 304 с.
3. Солдатов И.Б., Гофман В.Р. Оториноларингология. - СПб., 2001. - 472 с.
4. Мітін Ю.В. Оториноларингологія (лекції). – К.: Фарм Арт, 200. – 283 с.
5. Пальчун В.Т., Крюков А.І. Оториноларингологія. М.: Литера. 1997. – С. 504.
6. Солдатов И.Б. Руководство по оториноларингологии. М.: 1997. – 590 с.
7. Солдатов И.Б., Гофман В.Р. Оториноларингология. Санкт-Петербург. 2001. – 468 с.

ТЕМА 47. Доброякісні і злоякісні пухлини глотки. (8 год.)

Практичне заняття (4 год.):

- 47.1. Класифікація доброякісних і злоякісних глотки.
- 47.2. Клініка доброякісних пухлин глотки.
- 47.3. Клініка злоякісних пухлин глотки.

47.4. Методи діагностики доброякісних і злоякісних пухлин глотки.

47.5. Принципи лікування доброякісних і злоякісних пухлин глотки.

Завдання для самостійної роботи (4 год.):

Доброякісні і злоякісні пухлини глотки: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, лікування.

Рекомендована література:

1. Заболотний Д.І., Мітін Ю.В., Драгомирецький В.Д. Оториноларингологія. - К.: Здоров'я, 1999. – 367 с.
2. Мітін Ю.В. Оториноларингологія. - Київ, «Фарм Арт», 2000. - 304 с.
3. Солдатов И.Б., Гофман В.Р. Оториноларингологія. - СПб., 2001. - 472 с.
4. Мітін Ю.В. Оториноларингологія (лекції). – К.: Фарм Арт, 200. – 283 с.
5. Пальчун В.Т., Крюков А.І. Оториноларингологія. М.: Литера. 1997. – С. 504.
6. Солдатов И.Б. Руководство по оториноларингологии. М.: 1997. – 590 с.
7. Солдатов И.Б., Гофман В.Р. Оториноларингологія. Санкт-Петербург. 2001. – 468 с.

ТЕМА 48. Доброякісні і злоякісні пухлини гортані. (8 год.)

Практичне заняття (4 год.):

48.1. Класифікація доброякісних і злоякісних гортані.

48.2. Клініка доброякісних пухлин гортані.

48.3. Клініка злоякісних пухлин гортані.

48.4. Методи діагностики доброякісних і злоякісних пухлин гортані.

48.5. Принципи лікування доброякісних і злоякісних пухлин гортані.

Завдання для самостійної роботи (4 год.):

Доброякісні і злоякісні пухлини гортані: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, лікування.

Рекомендована література:

1. Заболотний Д.І., Мітін Ю.В., Драгомирецький В.Д. Оториноларингологія. - К.: Здоров'я, 1999. – 367 с.
2. Мітін Ю.В. Оториноларингологія. - Київ, «Фарм Арт», 2000. - 304 с.
3. Солдатов И.Б., Гофман В.Р. Оториноларингологія. - СПб., 2001. - 472 с.
4. Мітін Ю.В. Оториноларингологія (лекції). – К.: Фарм Арт, 200. – 283 с.
5. Пальчун В.Т., Крюков А.І. Оториноларингологія. М.: Литера. 1997. – С. 504.
6. Солдатов И.Б. Руководство по оториноларингологии. М.: 1997. – 590 с.
7. Солдатов И.Б., Гофман В.Р. Оториноларингологія. Санкт-Петербург. 2001. – 468 с.

ТЕМА 49. Доброякісні і злоякісні пухлини вуха. (10 год.)

Практичне заняття (4 год.):

- 49.1. Класифікація доброякісних і злоякісних вуха.
- 49.2. Клініка доброякісних пухлин вуха.
- 49.3. Клініка злоякісних пухлин вуха.
- 49.4. Методи діагностики доброякісних і злоякісних пухлин вуха.
- 49.5. Принципи лікування доброякісних і злоякісних пухлин вуха.

Завдання для самостійної роботи (6 год.):

Доброякісні і злоякісні пухлини вуха: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, лікування.

Рекомендована література:

1. Заболотний Д.І., Мітін Ю.В., Драгомирецький В.Д. Оториноларингологія. - К.: Здоров'я, 1999. – 367 с.
2. Мітін Ю.В. Оториноларингологія. - Київ, «Фарм Арт», 2000. - 304 с.
3. Солдатов И.Б., Гофман В.Р. Оториноларингологія. - СПб., 2001. - 472 с.
4. Мітін Ю.В. Оториноларингологія (лекції). – К.: Фарм Арт, 200. – 283 с.
5. Пальчун В.Т., Крюков А.І. Оториноларингологія. М.: Литера. 1997. – С. 504.
6. Солдатов И.Б. Руководство по оториноларингологии. М.: 1997. – 590 с.
7. Солдатов И.Б., Гофман В.Р. Оториноларингологія. Санкт-Петербург. 2001. – 468 с.

ТЕМА 50. Інфекційні гранульоми ЛОР-органів. (8 год.)

Практичне заняття (4 год.):

- 50.1. Етіологія і патогенез інфекційних гранульом ЛОР-органів.
- 50.2. Класифікація інфекційних гранульом ЛОР-органів.
- 50.3. Клініка інфекційних гранульом ЛОР-органів.
- 50.4. Методи діагностики інфекційних гранульом ЛОР-органів.
- 50.5. Принципи лікування інфекційних гранульом ЛОР-органів.

Завдання для самостійної роботи (4 год.):

Інфекційні гранульоми ЛОР-органів: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, лікування.

Рекомендована література:

1. Заболотний Д.І., Мітін Ю.В., Драгомирецький В.Д. Оториноларингологія. - К.: Здоров'я, 1999. – 367 с.
2. Мітін Ю.В. Оториноларингологія. - Київ, «Фарм Арт», 2000. - 304 с.
3. Солдатов И.Б., Гофман В.Р. Оториноларингологія. - СПб., 2001. - 472 с.
4. Мітін Ю.В. Оториноларингологія (лекції). – К.: Фарм Арт, 200. – 283 с.
5. Пальчун В.Т., Крюков А.І. Оториноларингологія. М.: Литера. 1997. – С. 504.
6. Солдатов И.Б. Руководство по оториноларингологии. М.: 1997. – 590 с.
7. Солдатов И.Б., Гофман В.Р. Оториноларингологія. Санкт-Петербург. 2001. – 468 с.

ТЕМА 51. Контроль змістового модуля (1 год.)

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2 АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ СУЧАСНОЇ ОТОРИНОЛАРИНГОЛОГІЇ ПРОФІЛАКТИКА ТА РЕАБІЛІТАЦІЯ ПАЦІЄНТІВ ІЗ ЗАХВОРЮВАННЯМИ ЛОР-ОРГАНІВ

ТЕМА 52. Сучасні методи лабораторної та інструментальної діагностики в оториноларингології. (6 год.)

Практичне заняття (2 год.):

- 52.1. Сучасні методи лабораторної діагностики в оториноларингології.
- 52.2. Комп'ютерна та магнітно-резонансна томографія в оториноларингології.
- 52.3. Сучасні об'єктивні методи дослідження слухового та вестибулярного аналізатора.
- 52.4. Методи ендоскопічної діагностики в оториноларингології.

Завдання для самостійної роботи (4 год.):

Методи ендоскопічної діагностики ЛОР-органів: показання, технічне забезпечення, методологія проведення, діагностичні можливості.

Рекомендована література:

1. Богомольський М.Р., Чистякова В.Р. Детская оториноларингология. - М.: ОЭТАР-МЕД, 2001. - 432 с.
2. Заболотний Д.І., Мітін Ю.В., Драгомирецький В.Д. Оториноларингологія. - К.: Здоров'я, 1999. - 367 с.
3. Мітін Ю.В. Оториноларингологія. - Київ, «Фарм Арт», 2000. - 304 с.
4. Солдатов И.Б., Гофман В.Р. Оториноларингология. - СПб., 2001. - 472 с.
5. Мітін Ю.В. Оториноларингологія (лекції). - К.: Фарм Арт, 200. - 283 с.
6. Гардига В.В., Барціховський А.І. Пропедевтика оториноларингології. - Вінниця. 2001. - 195 с.
7. Пальчун В.Т., Крюков А.І. Оториноларингология. М.: Литера. 1997. - С. 504.
8. Солдатов И.Б. Руководство по оториноларингологии. М.: 1997. - 590 с.
9. Солдатов И.Б., Гофман В.Р. Оториноларингология. Санкт-Петербург. 2001. - 468 с.

ТЕМА 53. Нові напрямки наукових досліджень зі спеціальності «Оториноларингологія». (6 год.)

Практичне заняття (2 год.):

- 53.1. Новітні наукові дослідження в напрямку лікування захворювань носової порожнини та навколососових пазух.
- 53.2. Новітні наукові дослідження в напрямку лікування захворювань глотки.

53.3. Новітні наукові дослідження в напрямку лікування захворювань гортані.

53.4. Новітні наукові дослідження в напрямку лікування захворювань вуха.

Завдання для самостійної роботи (4 год.):

Новітні наукові напрямки щодо діагностики та профілактики захворювань ЛОР-органів.

Рекомендована література:

1. Заболотний Д.І., Мітін Ю.В., Драгомирецький В.Д. Оториноларингологія. - К.: Здоров'я, 1999. – 367 с.
2. Мітін Ю.В. Оториноларингологія. - Київ, «Фарм Арт», 2000. - 304 с.
3. Солдатов И.Б., Гофман В.Р. Оториноларингологія. - СПб., 2001. - 472 с.
4. Мітін Ю.В. Оториноларингологія (лекції). – К.: Фарм Арт, 200. – 283 с.
5. Солдатов И.Б. Руководство по оториноларингологии. М.: 1997. – 590 с.
6. Солдатов И.Б., Гофман В.Р. Оториноларингологія. Санкт-Петербург. 2001. – 468 с.

ТЕМА 54. Застосовування принципів доказової медицини в оториноларингології. (8 год.)

Лекція 1. Застосовування принципів доказової медицини в оториноларингології. (2 год.)

Контрольні запитання та завдання:

1. Доказова медицина в ринології.
2. Доказова медицина при захворюваннях глотки.
3. Доказова медицина при захворюваннях гортані.
4. Доказова медицина в отіатрії.

Практичне заняття (4 год.):

- 54.1. Доказова медицина як концепція нового клінічного мислення.
- 54.2. Принципи науково-доказової бази.
- 54.3. Рандомізовані сліпі мультицентрові клінічні дослідження.
- 54.4. Ступінь доказовості різних типів клінічних досліджень.

Завдання для самостійної роботи (2 год.):

Систематичні та випадкові помилки при проведенні клінічних досліджень.

Рекомендована література:

1. Власов В.В. Введение в доказательную медицину. — М., 2001.
2. Гринхальх Т. Основы доказательной медицины. — М., 2004.
3. Клинические рекомендации, основанные на доказательной медицине / Под ред. Ю.Л. Шевченко, И.Н. Денисова, В.И. Кулакова, Р.М. Хаитова. — М., 2003.
4. Котельников Г.П., Шпигель А.С. Доказательная медицина. — Самара, 2000.

5. Рудакова А.В., Хвещук П.Ф., Скакун М.П. Основи доказової медицини. — Тернопіль, 2005.
6. Уваренко А.Р. Наукова інформація, інноваційна політика, доказова медицина — взаємопов'язані категорії управління у сучасній медицині // Медична освіта. — 2004. — № 1
7. Чубенко А.В., Бабич П.Н., Лапач С.Н. Медицина, основанная на доказательствах, и современные информационные технологии // Укр. мед. часопис. — 2004. — № 2.

ТЕМА 55. Сучасні підходи до міждисциплінарних наукових досліджень. (6 год.)

Практичне заняття (4 год.):

- 55.1. Характеристика сутності міждисциплінарних досліджень.
- 55.2. Способи оптимізації міждисциплінарних наукових досліджень.
- 55.3. Ієрархія проблем міждисциплінарних наукових досліджень.
- 55.4. Засоби для реалізації програми міждисциплінарних досліджень.

Завдання для самостійної роботи (2 год.):

Роль і місце сучасних інформативних систем при проведенні міждисциплінарних наукових досліджень в медицині.

Рекомендована література:

1. Палагин А.В., Яковлев Ю.С. Системная интеграция средств компьютерной техники. — Вінниця: «УНІВЕРСУМ-Вінниця», 2005. — 680 с.
2. Згуровский М.З., Панкратова Н.Д. Системный анализ: проблемы, методология, приложения. — К.: Наук. думка, 2005. — 744 с.
3. Сергієнко І.В. Інформатика та комп'ютерні технології. — К.: Наук. думка, 2004. — 432 с.
4. Кун Т. Структура научных революций / Пер. с англ. — М.: Прогресс, 1977. — 300 с.
5. Поппер К. Логика и рост научного знания. Избранные работы / Пер. с англ. — М.: Прогресс, 1983. — 496 с.
6. Кургаев А.Ф. Проблемная ориентация архитектуры компьютерных систем. — К.: Сталь, 2008. — 540 с.

ТЕМА 56. Особливості викладання оториноларингології у ВМНЗ. (12 год.)

Лекція 2. Особливості викладання оториноларингології у ВМНЗ. (2 год.)

Контрольні запитання та завдання:

1. Оториноларингологія як медична спеціальність.
2. Історія розвитку оториноларингології.
3. Навчальна програма «оториноларингологія».
4. Програмне забезпечення для проведення практичних занять.
5. Програмне забезпечення для викладання лекційного матеріалу.

Практичне заняття (6 год.):

56.1. Особливості викладання оториноларингології студентам медичного факультету.

56.2. Особливості викладання оториноларингології студентам стоматологічного факультету.

56.3. Особливості викладання оториноларингології іноземним студентам

56.4. Особливості викладання лекційного матеріалу.

Завдання для самостійної роботи (4 год.):

Створити мультимедійну презентацію лекції на тему «Захворювання глотки».

Рекомендована література:

1. Мітін Ю.В., Васильєв М.В., Заболотний Д.І. та ін. Посібник для практичних занять з оториноларингології. - К.: Здоров'я, 2002. - 168 с.
2. Безшапочний С.Б., Лобурець В.В., Гасюк Ю.А., Соннік Н.Б. Особливості викладання оториноларингології іноземним студентам Матеріали навчально-методичної конференції «Особливості організації навчання, виховного процесу зі студентами-іноземцями у медичному ВУЗі». – Полтава, 2003. - С.12-14.
3. Безшапочний С.Б., Лобурець В.В., Гасюк Ю.А., Соннік Н.Б. Методи контролю знань в умовах упровадження кредитно-модульної системи Матеріали навчально-методичної конференції «Оптимізація методів контролю знань студентів за сучасних умов організації навчального процесу». – Полтава, 2006. - Ч. I. - С.7-10.
4. Безшапочний С.Б., Лобурець В.В., Гасюк Ю.А., Соннік Н.Б., Подовжній О.Г. Етапи формування клінічного мислення студентів Матеріали навчально-методичної конференції «Клінічне мислення: шляхи формування та вдосконалення». – Полтава, 2009. - Ч. I. - С.5-7.
5. Безшапочний С.Б., Лобурець В.В., Гасюк Ю.А., Соннік Н.Б. Роль сучасних навчальних технологій у опануванні клінічною дисципліною «оториноларингологія» Матеріали навчально-наукової конференції «Сучасні технології управління навчальним процесом у вищих медичних навчальних закладах». – Полтава, 2014. - С.15-17.

ТЕМА 57. Загальні принципи побудови дизайну оториноларингологічного дослідження. (6 год.)

Лекція 3. Загальні принципи побудови дизайну оториноларингологічного дослідження. (2 год.)

Контрольні запитання та завдання:

1. Сучасні методи проведення теоретичних та експериментальних наукових досліджень.
2. Принципи роботи з літературними джерелами.
3. Побудова усних та письмових презентацій.
4. Правила оформлення результатів досліджень.
5. Основи права інтелектуальної власності.

Практичне заняття (2 год.):

- 57.1. Аналіз джерел наукової інформації.
- 57.2. Формулювання мети та завдань досліджень.
- 57.3. Аналіз результатів наукових досліджень.
- 57.4. Впровадження у практичну оториноларингологію та навчальний процес отриманих результатів власних наукових досліджень.

Завдання для самостійної роботи (2 год.):

Оформлення заявок на отримання охоронних документів.

Рекомендована література:

1. Артюх О.Ф. Основи наукових досліджень: Навчальний посібник. – К.: УМКВО, 1990. – 315 с.
2. Кринецкий Й.Й. Основи научных исследований: Учебн. пособие для вузов. – К.: Выща школа, 1981. – 282 с.
3. Правила складання і подання заявки на винахід та заявки на корисну модель // Інтелектуальна власність. – 2001. – № 3.
4. Шейко В.М., Кушнарєнко Н.М. Організація та методика науководослідницької діяльності. – К.: Знання-Прес, 2003. – 295 с.
5. Добров Г.М. Наука о науке. – К.: Наукова думка, 1998. – 304 с.
6. Основи научных исследований: Учебное пособие/ А. А. Лудченко, Я. А. Лудченко, Т.А. Примак. – К.: О-во "Знання", КОО, 2000. – 114 с.
7. Правила составления, подачи и рассмотрения заявки на выдачу патента и изобретения. – М.: ФИПС, 2003. – 157 с.
8. Томашевський В.М. Моделювання систем / В. М. Томашевський. – К.: Видавнича група ВНУ, 2005. – 349 с.
9. Райзенберг Б.А. Диссертация и ученая степень. Пособие для соискателей. М.: ИНФРА-М, 2003. – 411 с.

ТЕМА 58. Етика та методологія наукового дослідження. (6 год.)

Практичне заняття (2 год.):

- 58.1. Історичні корені медичної наукової етики.
- 58.2. Плагіат у наукових дослідженнях.
- 58.3. Загальні методологічні аспекти наукових досліджень.
- 58.4. Методи аналізу в сучасній медицині.

Завдання для самостійної роботи (4 год.):

Створити модель власного наукового дослідження, згідно запланованої теми.

Рекомендована література:

1. Агацци Э. Моральное измерение науки и техники. М., 1998. – 358.
2. Бандура О.О. Єдність цінностей та істини у праві. К.:2000. - 199с.
3. Кулиниченко В.Л. Современная медицина: трансформация парадигм теории и практики. К.:2001. - 240 с.
4. Поттер В.Р. Биоэтика. Мост в будущее. К.: 2002. - 215 с.
5. Рьюз М., Уилсон Эд. Дарвинизм и этика //Вопр. филос. - 1987. - №1.

6. Степин В.С., Горохов В.Г., Розов М.А. Философия науки и техники. – М., 1996. – 400 с.

ТЕМА 59. Коморбідність в оториноларингології. (10 год.)

Практичне заняття (6 год.):

- 59.1. Коморбідність, визначення поняття.
59.2. Коморбідні стани при запальних захворюваннях носової порожнини та навколоносових пазух.
59.3. Коморбідні стани при запальних захворюваннях глотки.
59.4. Коморбідні стани при запальних захворюваннях гортані.
59.5. Коморбідні стани при захворюваннях вуха.

Завдання для самостійної роботи (4 год.):

Коморбідні стани при запальних захворюваннях ЛОР-органів. Особливості клініки, діагностики та лікування. Методи профілактики.

Рекомендована література:

1. Feinstein A.R. Pre-therapeutic classification of co-morbidity in chronic disease // Journal Chronic Disease, 1970; 23(7):455-468.
2. Лазебник Л. Б. Старение и полиморбидность // Консилиум Медикум, 2005, № 12.
3. Лучихин Л. А. Коморбидность в ЛОР-практике // Вестник оториноларингологии, 2010; № 2, С.79-82.
4. van Weel C., Schellevis F.G. Comorbidity and guidelines: conflicting interests // Lancet, 2006; 367:550-551.
5. Schellevis F.G., Velden J. vd, Lisdonk E. vd Comorbidity of chronic diseases in general practice // J Clin Epidemiol, 1993; 46:469-473.

ТЕМА 60. Оцінка поширеності факторів ризику в розвитку основних ЛОР-захворювань та розробка профілактичних заходів. (4 год.)

Практичне заняття (2 год.):

- 60.1. Фактори ризику в розвитку запальних захворювань носової порожнини та навколоносових пазух.
60.2. Фактори ризику в розвитку запальних захворювань глотки.
60.3. Фактори ризику в розвитку запальних захворювань гортані.
60.4. Фактори ризику в розвитку запальних захворювань вуха.

Завдання для самостійної роботи (2 год.):

Розробка профілактичних заходів для зменшення впливу факторів, які сприяють розвитку запальних захворювань ЛОР-органів.

Рекомендована література:

1. Богомольський М.Р., Чистякова В.Р. Детская оториноларингология. - М.: ОЭТАР-МЕД, 2001. - 432 с.
2. Заболотний Д.І., Мігін Ю.В., Драгомирецький В.Д. Оториноларингология. - К.: Здоров'я, 1999. – 367 с.

3. Мітін Ю.В. Оториноларингологія. - Київ, «Фарм Арт», 2000. - 304 с.
4. Солдатов И.Б., Гофман В.Р. Оториноларингологія. - СПб., 2001. - 472 с.
5. Мітін Ю.В. Оториноларингологія (лекції). – К.: Фарм Арт, 200. – 283 с.
6. Пальчун В.Т., Крюков А.І. Оториноларингологія. М.: Литера. 1997. – С. 504.
7. Солдатов И.Б. Руководство по оториноларингологии. М.: 1997. – 590 с.
8. Солдатов И.Б., Гофман В.Р. Оториноларингологія. Санкт-Петербург. 2001. – 468 с.

ТЕМА 61. Національні програми з попередження, діагностики та лікування найпоширеніших захворювань ЛОР-органів в Україні. (6 год.)

Практичне заняття (2 год.):

- 61.1. Профілактична медицина як основа запобіганню виникнення хвороб.
- 61.2. Медико-соціальні аспекти здоров'я населення.
- 61.3. Принципи надання реабілітаційної допомоги за К. Гутенбруннером.
- 61.4. Імунопрофілактика захворювань ЛОР-органів.
- 61.5. Скринінгові програми обстеження.

Завдання для самостійної роботи (4 год.):

Ознайомитись із клінічними протоколами надання медичної допомоги при захворюваннях ЛОР-органів.

Рекомендована література:

1. <http://medstandart.net/byspec/59>

ТЕМА 62. Сучасні принципи профілактики та реабілітації хворих після перенесених отогенних і риногенних внутрішньочерепних ускладнень. (4 год.)

Практичне заняття (2 год.):

- 62.1. Сучасні принципи профілактики отогенних внутрішньочерепних ускладнень.
- 62.2. Сучасні принципи профілактики риногенних внутрішньочерепних ускладнень.

Завдання для самостійної роботи (4 год.):

Реабілітація хворих, що перенесли отогенні внутрішньочерепні ускладнення. Реабілітація хворих, що перенесли риногенні внутрішньочерепні ускладнення.

Рекомендована література:

1. Богомольський М.Р., Чистякова В.Р. Детская оториноларингология. - М.: ОЭТАР-МЕД, 2001. - 432 с.
2. Заболотний Д.І., Мітін Ю.В., Драгомирецький В.Д. Оториноларингологія. - К.: Здоров'я, 1999. – 367 с.
3. Мітін Ю.В. Оториноларингологія. - Київ, «Фарм Арт», 2000. - 304 с.
4. Солдатов И.Б., Гофман В.Р. Оториноларингологія. - СПб., 2001. - 472 с.

с.

5. Мітін Ю.В. Оториноларингологія (лекції). – К.: Фарм Арт, 200. – 283 с.
6. Солдатов И.Б., Гофман В.Р. Оториноларингологія. Санкт-Петербург. 2001. – 468 с.

ТЕМА 63. Сучасні принципи профілактики та реабілітації хворих після перенесених хірургічних втручань на ЛОР-органах. (6 год.)

Практичне заняття (2 год.):

- 63.1. Сучасні принципи реабілітації хворих, що перенесли FESS.
- 63.2. Сучасні принципи реабілітації хворих після хірургічних втручань на глотці.
- 63.3. Сучасні принципи реабілітації хворих після хірургічних втручань на гортані.

Завдання для самостійної роботи (4 год.):

Сучасні принципи реабілітації хворих після перенесених хірургічних втручань на середньому вусі.

Рекомендована література:

1. Заболотний Д.І., Мітін Ю.В., Драгомирецький В.Д. Оториноларингологія. - К.: Здоров'я, 1999. – 367 с.
2. Мітін Ю.В. Оториноларингологія. - Київ, «Фарм Арт», 2000. - 304 с.
3. Пальчун В.Т., Крюков А.І. Оториноларингологія. М.: Литера. 1997. – С. 504.
4. Солдатов И.Б., Гофман В.Р. Оториноларингологія. - СПб., 2001. - 472 с.

ТЕМА 64. Сучасні принципи профілактики та реабілітації хворих з запальними захворюваннями ВДШ. (6 год.)

Практичне заняття (4 год.):

- 64.1. Сучасні принципи профілактики запальних захворювань носової порожнини.
- 64.2. Сучасні принципи профілактики запальних захворювань навколоносових пазух.
- 64.3. Сучасні принципи профілактики запальних захворювань глотки.
- 64.4. Сучасні принципи профілактики запальних захворювань гортані.

Завдання для самостійної роботи (2 год.):

Реабілітація хворих із запальними захворюваннями верхніх дихальних шляхів.

Рекомендована література:

1. Богомольський М.Р., Чистякова В.Р. Детская оториноларингологія. - М.: ОЭТАР-МЕД, 2001. - 432 с.
2. Заболотний Д.І., Мітін Ю.В., Драгомирецький В.Д. Оториноларингологія. - К.: Здоров'я, 1999. – 367 с.
3. Мітін Ю.В. Оториноларингологія. - Київ, «Фарм Арт», 2000. - 304 с.

4. Солдатов И.Б., Гофман В.Р. Оториноларингология. - СПб., 2001. - 472 с.
5. Мітін Ю.В. Оториноларингологія (лекції). – К.: Фарм Арт, 200. – 283 с.
6. Пальчун В.Т., Крюков А.І. Оториноларингологія. М.: Литера. 1997. – С. 504.
7. Солдатов И.Б. Руководство по оториноларингологии. М.: 1997. – 590 с.

ТЕМА 65. Сучасні принципи профілактики та реабілітації хворих з вестибулярною дисфункцією. (5 год.)

Практичне заняття (3 год.):

- 65.1. Сучасні погляди на етіологію і патогенез вестибулярної дисфункції.
- 65.2. Професійні аспекти вестибулярної дисфункції.
- 65.3. Принципи профілактики вестибулярної дисфункції.

Завдання для самостійної роботи (2 год.):

Сучасні принципи реабілітації хворих із вестибулярною дисфункцією.

Рекомендована література:

1. Заболотний Д.І., Мітін Ю.В, Драгомирецький В.Д. Оториноларингологія. - К.: Здоров'я, 1999. – 367 с.
2. Мітін Ю.В. Оториноларингологія (лекції). – К.: Фарм Арт, 200. – 283 с.
3. Пальчун В.Т., Крюков А.І. Оториноларингологія. М.: Литера. 1997. – С. 504.
4. Солдатов И.Б. Руководство по оториноларингологии. М.: 1997. – 590 с.
5. Солдатов И.Б., Гофман В.Р. Оториноларингология. Санкт-Петербург. 2001. – 468 с.

ТЕМА 66. Сучасні принципи реабілітації хворих після слухопокращуючих операцій. (6 год.)

Практичне заняття (2 год.):

- 66.1. Рання і пізня реабілітація хворих після тимпанопластики.
- 66.2. Рання і пізня реабілітація хворих після стапедопластики.
- 66.3. Рання і пізня реабілітація хворих після кохлеарної імплантації.

Завдання для самостійної роботи (4 год.):

Особливості раннього і пізнього післяопераційного періоду в залежності від виду слухопокращуючої операції. Моніторинг слуху.

Рекомендована література:

1. Богомольський М.Р., Чистякова В.Р. Детская оториноларингология. - М.: ОЭТАР-МЕД, 2001. - 432 с.
2. Заболотний Д.І., Мітін Ю.В, Драгомирецький В.Д. Оториноларингологія. - К.: Здоров'я, 1999. – 367 с.
3. Мітін Ю.В. Оториноларингологія (лекції). – К.: Фарм Арт, 200. – 283 с.
4. Пальчун В.Т., Крюков А.І. Оториноларингологія. М.: Литера. 1997. – С. 504.
5. Солдатов И.Б. Руководство по оториноларингологии. М.: 1997. – 590 с.

6. Солдатов И.Б., Гофман В.Р. Оториноларингология. Санкт-Петербург. 2001. – 468 с.

ТЕМА 67. Сучасні принципи реабілітації хворих з вадами слуху і мовлення. (6 год.)

Практичне заняття (2 год.):

67.1. Сучасні принципи реабілітації хворих із кодуктивною приглухуватістю.

67.2. Сучасні принципи реабілітації хворих із сенсоневральною приглухуватістю.

67.3. Принципи реабілітації хворих із вадами слуху в залежності від ступеня приглухуватості.

Завдання для самостійної роботи (4 год.):

Кохлеарна імплантація: принцип, методика, показання для проведення. Слухопротезування. Різновиди слухових апаратів. Сучасні принципи реабілітації хворих із вадами мовлення.

Рекомендована література:

1. Богомольський М.Р., Чистякова В.Р. Детская оториноларингология. - М.: ОЭТАР-МЕД, 2001. - 432 с.
2. Заболотний Д.І., Мітін Ю.В., Драгомирецький В.Д. Оториноларингологія. - К.: Здоров'я, 1999. – 367 с.
3. Мітін Ю.В. Оториноларингологія. - Київ, «Фарм Арт», 2000. - 304 с.
4. Пальчун В.Т., Крюков А.И. Оториноларингология. М.: Литера. 1997. – С. 504.
5. Солдатов И.Б. Руководство по оториноларингологии. М.: 1997. – 590 с.
6. Солдатов И.Б., Гофман В.Р. Оториноларингология. Санкт-Петербург. 2001. – 468 с.

ТЕМА 68. Контроль змістового модуля (1 год.)

ТЕМА 69. Підсумковий модульний контроль (2 год.)

- оториноларингології.
86. Історія розвитку оториноларингології на Україні.
 87. Історія кафедри оториноларингології вузу.
 88. Основні напрямки розвитку та досягнення сучасної оториноларингології.
 89. Нові напрямки наукових досліджень зі спеціальності «Оториноларингологія».
 90. Застосування принципів доказової медицини в оториноларингології.
 91. Сучасні підходи до міждисциплінарних наукових досліджень.
 92. Особливості викладання оториноларингології у ВМНЗ.
 93. Загальні принципи побудови дизайну оториноларингологічного дослідження.
 94. Етика та методологія наукового дослідження.
 95. Коморбідність в оториноларингології.
 96. Оцінка поширеності факторів ризику в розвитку основних ЛОР-захворювань та розробка профілактичних заходів.
 97. Національні програми з попередження, діагностики та лікування найпоширеніших захворювань ЛОР-органів в Україні.
 98. Сучасні принципи профілактики та реабілітації хворих після перенесених отогенних і риногенних внутрішньочерепних ускладнень.
 99. Сучасні принципи профілактики та реабілітації хворих після перенесених хірургічних втручань на ЛОР-органах.
 100. Сучасні принципи профілактики та реабілітації хворих з запальними захворюваннями ВДШ.
 101. Сучасні принципи профілактики та реабілітації хворих з вестибулярною дисфункцією.
 102. Сучасні принципи реабілітації хворих після слухопокращуючих операцій.
 103. Сучасні принципи реабілітації хворих з вадами слуху і мовлення.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Оториноларингологія. Д.І. Заболотний, Ю.В. Мітін, С.Б. Безшапочний, Ю.В. Деева. – К.: ВСВ «Медицина», 2010. – 472 с. + 32 с. кольор. вкл.
2. Оториноларингологія. Д.И. Заболотный, Ю.В. Митин, С.Б. Безшапочный, Ю.В. Деева. – К.: ВСИ «Медицина», 2010. – 496 с. + 32 с. цв. вкл.
3. Невідкладна допомога в оториноларингології. О.М.Науменко, В.М.Васильєв, Ю.В. Деева, С.Б. Безшапочний - 2017.
4. Вазомоторний риніт. А.А. Лайко, А.В. Ткаліна, А. Л. Косаковський. - 2014
5. Етіологія, патогенез, клініка та лікування хвороб клиноподібної пазухи. Д. І. Заболотний, А.А. Лайко, О.М.Науменко - 2018
6. Хронічні хвороби середнього вуха. А.А. Лайко, Д. І. Заболотний, О.М. Борисенко - 2018
7. Гострий та хронічний риносинусит у дітей. А.А. Лайко, Д. І. Заболотний, О.М.Науменко, Д.Д. Заболотна - 2017

58. Хронічний ларингіт: етіологія, патогенез, клініка, діагностика та лікування.
59. Дифтерія гортані: етіологія, патогенез, клініка, діагностика та лікування.
60. Мікроларингологічні оперативні втручання.
61. Парези і паралічі гортані: етіологія, патогенез, клініка, діагностика та лікування.

(МОДУЛЬ II)

62. Надання невідкладної допомоги при зупинці серцевої діяльності та зовнішнього дихання.
63. Надання невідкладної допомоги при носових кровотечах.
64. Стеноз гортані: визначення поняття, причини гострого та хронічного стенозу гортані.
65. Стадії стенозу гортані, принципи лікування (медикаментозне, продовжена інтубація, трахеотомія).
66. Трахеостомія: показання, її варіанти, техніка виконання.
67. Надання невідкладної допомоги при гострій вестибулярній дисфункції.
68. Надання невідкладної допомоги при кровотечах із ЛОР-органів.
69. Надання невідкладної допомоги при ангіоневротичному набряку.
70. Надання невідкладної допомоги при травмах ЛОР-органів.
71. Сторонні тіла ЛОР-органів. Травми вуха, травматичний розрив барабанної перетинки.
72. Доброякісні пухлини носа та навколоносових пазух: локалізація, клініка, діагностика, лікування.
73. Злоякісні пухлини носа та навколоносових пазух: локалізація, клініка, діагностика, лікування.
74. Доброякісні пухлини глотки: локалізація, клініка, діагностика, лікування.
75. Злоякісні пухлини глотки: локалізація, клініка, діагностика, лікування.
76. Доброякісні пухлини глотки: локалізація, клініка, діагностика, лікування.
77. Злоякісні пухлини глотки: локалізація, клініка, діагностика, лікування.
78. Доброякісні пухлини гортані: локалізація, клініка, діагностика, лікування.
79. Злоякісні пухлини гортані: локалізація, клініка, діагностика, лікування.
80. Доброякісні пухлини вуха: локалізація, клініка, діагностика, лікування.
81. Злоякісні пухлини вуха: локалізація, клініка, діагностика, лікування.
82. Склерома верхніх дихальних шляхів: етіологія, патанатомія, стадії, лікування.
83. Туберкульоз верхніх дихальних шляхів: клінічні проявлення, диференційний діагноз.
84. Сифіліс верхніх дихальних шляхів: особливості клінічного проявлення, диференційний діагноз.
85. Сучасні методи лабораторної та інструментальної діагностики в

- лікування.
32. Хронічний епітимпаніт: етіологія, патогенез, клініка, діагностика та лікування.
 33. Сануючі та слуховідновлюючі операції вуха.
 34. Лабіринтит: етіологія, патогенез, клініка, діагностика та лікування.
 35. Внутрішньочерепні отогенні ускладнення: етіологія, патогенез, клініка, діагностика та лікування.
 36. Хвороба Мен'єра: етіологія, патогенез, клініка, діагностика та лікування.
 37. Сенсоневральна приглухуватість: етіологія, патогенез, клініка, діагностика та лікування.
 38. Отосклероз: етіологія, патогенез, клініка, діагностика та лікування.
 39. Аномалії розвитку носа та навколососових пазух.
 40. Захворювання зовнішнього носа: етіологія, патогенез, клініка, діагностика та лікування.
 41. Деформація зовнішнього носа і носової перегородки: етіологія, патогенез, клініка, діагностика та лікування. Ринопластика.
 42. Гострі і хронічні риніти: етіологія, патогенез, клініка, діагностика та лікування.
 43. Гострі риносинусити: етіологія, патогенез, клініка, діагностика та лікування.
 44. Хронічні риносинусити: етіологія, патогенез, клініка, діагностика та лікування.
 45. Орбітальні риногенні ускладнення: етіологія, патогенез, клініка, діагностика та лікування.
 46. Внутрішньочерепні риногенні ускладнення: етіологія, патогенез, клініка, діагностика та лікування.
 47. Гострий фарингіт: етіологія, патогенез, клініка, діагностика та лікування.
 48. Хронічний фарингіт: етіологія, патогенез, клініка, діагностика та лікування.
 49. Гострі первинні тонзиліти: етіологія, патогенез, клініка, діагностика та лікування.
 50. Гострі вторинні тонзиліти: етіологія, патогенез, клініка, діагностика та лікування.
 51. Локальні ускладнення тонзилітів: етіологія, патогенез, клініка, діагностика та лікування.
 52. Тонзилогенний сепсис: етіологія, патогенез, клініка, діагностика та лікування.
 53. Дифтерія глотки: етіологія, патогенез, клініка, діагностика та лікування.
 54. Хронічний тонзиліт: етіологія, патогенез, клініка, діагностика та лікування.
 55. Гіпертрофія глоткового, піднебінних і язикового мигдаликів: етіологія, патогенез, клініка, діагностика та лікування.
 56. Гострі запальні захворювання гортані: етіологія, патогенез, клініка, діагностика та лікування.
 57. Гострий стенозуючий ларинготрахеїт у дітей: етіологія, патогенез, клініка, діагностика та лікування.

ПИТАННЯ ДО ІСПИТУ

(МОДУЛЬ І)

1. Ембріогенез ЛОР-органів.
2. Клінічна анатомія вуха. Вікові особливості.
3. Провідні шляхи слухового аналізатора. Механізми звукопроведення та звукосприйняття (повітряна, кісткова провідність).
4. Теорії звукосприйняття.
5. Будова ампулярного рецептора і отолітового апарату. Адекватні подразники.
6. Вестибулярні рефлексії.
7. Закони Евальдата закономірності ністагмної реакції.
8. Визначення прохідності слухових труб.
9. Дослідження слуху мовою та камертонами.
10. Тональна порогова та мовна аудіометрія.
11. Диференційна діагностика уражень звукопровідного та звукосприймаючого апаратів.
12. Методи дослідження ампулярного рецептора (калорична, обертальна, пресорна проби).
13. Дослідження отолітової функції.
14. Клінічна анатомія зовнішнього носа та порожнини носа.
15. Клінічна анатомія остіомеатального комплексу.
16. Клінічна анатомія навколососових синусів.
17. Клінічна фізіологія порожнини носа та навколососових пазух.
18. Методи дослідження носа та навколососових пазух.
19. Клінічна анатомія глотки, її відділи.
20. Анатомія та фізіологія лімфаденоїдного глоткового кільця. Вікові особливості.
21. Методи дослідження глотки.
22. Клінічна анатомія та фізіологічні функції гортані.
23. Методи дослідження гортані у дорослих і дітей.
24. Клінічна анатомія стравоходу: топографія, стінки, фізіологічні звуження.
25. Аномалії розвитку вуха.
26. Захворювання зовнішнього вуха: етіологія, патогенез, клініка, діагностика та лікування.
27. Гострий гнійний середній отит: етіологія, патогенез, клініка, діагностика та лікування. Особливості перебігу гострого гнійного середнього отиту у дітей раннього віку.
28. Особливості перебігу гострого гнійного середнього отиту при інфекційних захворюваннях: грип, скарлатина, кір, туберкульоз.
29. Гострий мастоїдит: етіологія, патогенез, клініка, діагностика та лікування. Антромастоїдотомія.
30. Атипові форми мастоїдиту.
31. Хронічний мезотимпаніт: етіологія, патогенез, клініка, діагностика та

Допоміжна

1. Barnes J., John W. Everson, Peter Reichart, Sindransky D. Pathology and Genetics of Head and Neck Tumours // LAPC Press. - Lyon, 2005.
2. Антонів В.Ф., Заболотний Д.І., Прокопів І.М. Новоутворення вуха.-Київ: "Здоров'я", 1997.-184 с.
3. Абизов Р.А. Онкоотоларингологія.- Київ: «Книга плюс», 2001.- 272 с.
4. Бартон М. Болезни уха, горла и носа/ Пер.с англ. М.: «Издательство Бином», СПб.: «Невский Диалект», 2002г. – 288 с.
5. Лучихин Л.А. Болезни уха, горла и носа / Под ред. В.Т.Лальчуна. - М., 2009. - 448 с.
6. Otorhinolaryngology. Y.Mitin, Y.Deyeva, M.Zavaliy, Y.Gomza, V.Didkovskiy, L.Krynuchko, O.Motaylo, Z.Tereshchenko, Y.Shevchuk. Editer by Professor Y.Mitin, Y.Deyeva. Associate Professor Y. Deyeva. Second edition, revised and expanded. Kyiv, AUS Medicine Publishing, 2011.
7. Мчедлидзе Т.П. Симптомы и синдромы в оториноларингологии (справочник). - СПб.: Сотис, 2002. - 288 с
8. Оториноларингология: нац. руководство / Под ред. В.Т. Пальчуна. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2008. - 954 с.
9. Пискунов Г.З. Лекарственные средства применяемые в оториноларингологии / Г.З. Пискунов, С.З. Пискунов – М.: Медицина, 2000. – С. 274.
10. Пискунов Г.З., Пискунов С.З. Клиническая ринология. - М.: Миклош, 2002. - 390 с.
11. Ривин Д.Л. Физиология и патология органа слуха / Д.Л. Ривин. – М.: Мед. книга, 2000. – 112 с.
12. Мітін Ю.В. Оториноларингологія.(лекції)- Київ, «Фарм Арт», 2000.- 304 с.
13. Мітін Ю.В., Васильєв М.В., Заболотний Д.І. та ін. Посібник для практичних занять з оториноларингології.- К.: Здоров'я, 2002.- 168 с.
14. Мітін Ю.В., Юр'єв Л.П., Гладуш Ю.І. Передракові захворювання ЛОР органів: Метод.посібник.-Київ,1992.
15. Плужников М.С., Давренова Г.В., Никитин К.А. Ангина и хронический тонзиллит.- СПб.: «Диалог», 2002.- 152 с.
- 16.Сергеев М.М., Воронкин В.Ф. Поликлиническая оториноларингология: Руководство для врачей.- СПб.: Гиппократ, 2002.- 192 с.
17. Солдатов И.Б. Лекции по оториноларингологии.-М.:Медицина, 1990. – 288 с.
18. Солдатов И.Б. Руководство по оториноларингологии.-М.:Медицина, 1994.- 608 с.
19. Солдатов И.Б., Гофман В.Р. Оториноларингология. - СПб., 2001.- 472 с.
20. Бабияк В.И., Ланцов А.А., Базаров В.Г. Клиническая вестибулология.- Санкт-Петербург: «Гиппократ», 1996.- 336 с.
21. Базаров В.Г., Розкладка А.И. Исследование вестибулярной функции в условиях поликлиники и стационара: Метод.рекомендации,1988.
22. Благовещенская Н.С. Отоневрологические симптомы и синдромы. - М.: Медицина, 1990. - 318 с.

23. Богомилский М.Р., Чистякова В.Р. Детская оториноларингология. - М.: Медицина, 2001. - 432 с.
24. Володин Н.Н., Дегтярева М.В. и др. Справочник по иммунотерапии.- М.: «Диалог», 2002.- 480 с.
25. Дайняк Л.Б., Кунельская В.Я., Касымов М. Микозы глотки.- Ташкент, 1995.
26. Евдощенко Е.А., Косаковский А.Л. Нейросенсорная тугоухость.- Киев: Здоров'я, 1989.
27. К.Дж.Ли Отоларингологія і хірургія голови та шиї.- Київ: «Здоров'я», 1995.
28. Ковалева Л.М., Ланцов А.А., Лакоткина О.Ю. Ангины у детей.-СПб: Гиппократ, 1995.- 152 с.
29. Волков А.Г., Бойко Н.В., Киселев В.В. Носовые кровотечения. - М.: АПП «Джангар», 2002. - 276 с.
30. Бабияк В.И., Янов Ю.К. Вестибулярная функциональная система. -СПб: Гиппократ, 2007. - 420 с.
31. Курилин И.А., Юрьев Л.П. Инородные тела пищевода.-Киев: Здоров'я, 1977.
32. Лайко А.А., Заболотний Д.І., Синяченко В.В. Обсяг і методики обстеження об'єктивного статусу дітей з ЛОР-патологією.-К.: Логос, 2000.- 140 с.
33. Лучихин Л.А. Оториноларингология с курсом видео- и медиалек-ций / под ред. В.Т. Пальчуна. - М.: ЭКСМО, 2008. - 319 с.
34. Люлько В.К., Марченко В.М. Атлас операций на ухе.-Киев: Здоров'я, 1989.
35. Митин Ю.В. Острый ларинготрахеит у детей.-М: Медицина, 1986.
36. Митин Ю.В., Власюк А.Н., Васильев В.М., Федун Н.Ф., Юрьев Л.П. Носовое кровотечение и эндоназальные хирургические методы его остановки.- Киев, 1995.
37. Митин Ю.В., Розенфельд Л.Г., Подворный В.Н. Неионизирующие методы лучевой диагностики заболеваний околоносовых пазух.- Киев, 1994.
38. Митин Ю.В., Цымбалюк В.М., Власюк А.Н., Фенниш Н. Отогенные и риногенные внутричерепные осложнения.-Киев, 1993.
39. Мітін Ю.В. Тестові завдання для самоконтролю знань студентів з оториноларингології.- Київ, 1996.
40. Отогенные внутричерепные осложнения и отогенный сепсис. Риногенные орбитальные и внутричерепные осложнения.: метод. рекомендации. - Киев, 1989.
41. Оториноларингология: Национальное руководство / под ред. В.Т. Пальчуна. - М.: ГЭОТАР-Медиа, 2008. - С. 644-651.
42. Пальчун В.Т., Лучихин Л.А., Крюков А.И. Воспалительные заболевания глотки. - М.: ГЭОТАР-Медиа, 2007. - 280 с.
43. Пальчун В.Т., Лапченко А.С., Муратов Д.Л. Воспалительные заболевания гортани и их осложнения. - М.: ГЭОТАР-Медиа, 2010. - 265 с.
44. Пискунов Г.З., Пискунов С.З. Лекарственные средства, применяемые в оториноларингологии.-М.: ЗАО «Финстатинформ», 2000.-275 с.
45. Пискунов Г.З., Пискунов С.З., Козлов В.С., Лопатин А.С. Заболевания носа и околоносовых пазух: эндомикрохирургия. - М.: Коллекция «Совершенно секретно», 2003. - 255 с.

46. Страчунский Л.С., Козлов С.Н. Современная антимикробная химиотерапия: руководство для врачей. - М.: Боргес, 2002. - С. 340.
47. Улоза В.Д. Атлас болезней гортани.-Вильнюс: Мокслас, 1996.-203 с.